

Pred 1,000 leti sta prišla

Leto XII

1963

Štev. 7

JULIJ

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

IZDANJA VII. LETNIKA SL. KULT. AKCIJE PRIHAJAJO

Doslej smo prijeli:

MEDDOBJE zvezek 1 — 2, strani 124. Zelo bogata in pestra vsebina. Leposlovje, razprave, ocene, poročila. Cena £ 1-0-0.

SIVI DNEVI, strani 106, spisal, **Marko Kremžar**. Črtice iz ljubljanskih zaporov po vrnitvi iz Vetrinja. Vsaka črtica zase je velika umetnina. Vse skupaj sestavljajo celoto, da se berejo kot ena sama sijajna povest. — Cena £ 1-0-0.

Pričakujemo nadaljnjih izdanj: **Fran Zore: Pesmi — Meddobje 3-4 — Karel Mauser: Ljudje pod bičem I. del**. Dolgo hodi pošta iz Argentine, pa tudi publikacije ne izidejo vse naenkrat. Ko dobimo nadaljnje, bomo poročali.

Članarina za vse publikacije VII. letnika znaša 90 šilingov za broširana izdanja, za vezana 110 šil.

NADALJE PRIPOROČAMO:

MOJ SVET IN MOJ ČAS, izbrana dela dr. Ivana Preglja — £1-0-0 (2 šil. poštnina).

FINŽGAR I. zvezek — Dekla Ančka, Beli ženin, Prekvata ovca itd. £ 1-0-0 (2 šil. poštnina)

FINŽGAR, VII. zvezek: LETA MOJEGA POTOVANJA, Cena £ 1-0-0, za poštnino 2 šil.

RICCIOTTI: Življenje Jezusovo. Izdala Mohorjeva v Celovcu kot izredno izdanje svojih knjig. Svetovno priznано odlično delo. — Cena £ 2-10-0 in poštnina 2 šil.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljujoči članki.

SOCILOGIJA — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina imamo spet v zalogi. Poprejšnja zaloga, dosti velika, je pošla. Znamenje, da se rojaki zanimajo.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno delo dr. Ahčina. £ 1-10-0.

Tudi to knjigo prve zaloge smo vso razprodali, pa smo jo morali na željo novih naročnikov spet nabaviti.

DOMAČI ZDRAVNIK, Knajpiva zdravilna metoda £ 0-15-0.

TRI ZAOBLJUBE, krasna povest Jancza Jalna — £ 0-10-0.

IZPODKOPANA CESTA od istega pisatelja kot zgoraj — £ 0-10-0.

GORJANČEV PAVLEK, čaroben izlet iz Argentine v Slovenijo — £ 1-0-0.

IGNACIJ KNOBLEHAR, zgodbe velikega našega rojaka-misijonarja pred stoletjem v Afriki. — £ 1-0-0.

PO SVETLI POTI, spisal dr. Franc Jaklič za fante in dekleta. £ 1-0-0.

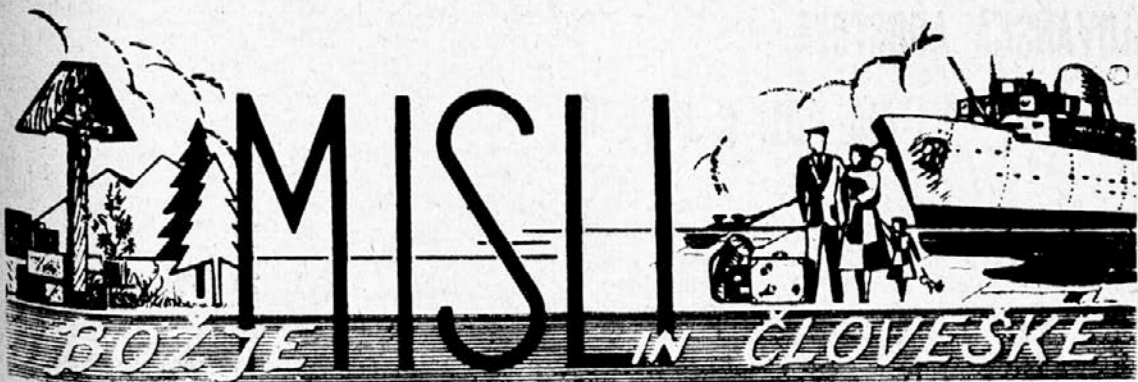
SLOVENSKA UMETNOST V ZAMEJSTVU, s mnogimi slikami — £ 1-0-0.

VELIKA RIDA — povest Karla Mauserja — 10 šil.
PREKLETA KRI — povest Karla Mauserja — 10 šil.

OGRAD — povest Janeza Jalna — 10 šil.
MATI IN UČITELJICA — predzadnja okrožnica Janez XXIII. — 6 šil.

MOJCA BERE — za učenje otrok v slovenskem braju — 10 šil.

KUZAMURNIK in STRIC JAKA — slikanici z zelo šaljivo vsebino. Vsaka 6 šil.

OB NASTOPU PAPEŽA PAVLA VI.

ZALOVANJE ZA UMRILIM PAPEŽEM je vedno čudno kratko. Še tisto malo, kolikor ga je, ne prihaja iz občutka izgube, ki se ne da nadomestiti. Pri žalovanju za drugimi mrtvci je prav ta občutek tisto, kar ustvarja praznoto. Papež pa, naj bo še tako dober in splošno priljubljen, ob smrti ne zapusti praznote, zakaj za njim ostaja v vseh srcih globoka zavest: Peter ne umrje! Naj se vladajoči papež imenuje Janez ali Pavel, Pij ali Benedikt — v njem živi Peter-Skala. In ko umirajo Benedikti in Piji in Janezi drug za drugim — Peter živi naprej.

Milijon vernikov in nevernikov je bilo osebno priča slovesnosti ob smrti in pogrebu Janeza XXIII., nešteti milijoni samo v duhu in od daleč. Vsi so samo z enim očesom telesa in srca gledali v rakev in grob, drugo oko jim je uhajalo na izpraznjeni papeški tron — iskalo je naslednika. Peter ne umrje.

Ni bilo treba dolgo iskati z očmi, ugibati z mislijo, želiti s srcem. Prikazal se je nov Peter in povedal je, da mu je ime — Pavel VI. Šesti zato, ker je bilo na Petrovem stolu pred njim že pet Pavlov, kakor je bilo pred komaj umrlim papežem že 22 Janezov. V imenu samem ni kaj posebnega, saj bi mu lahko rekli kar "Peter 262" — toliko papežev namreč šteje zgodovina Cerkve.

Kakšen je pa mož in odkod so ga vzeli? Vse mogoče so že napisali o njem te dni in iz vsega

pisanja odseva eno prepričanje: Skoraj samo od sebe je moralo priti tako, da je postal papež dosedanji milanski nadškof kardinal Janez Montini. Na oči je ves drugačen kot njegov prednik, po duši sta si čudovito blizu. V življenju sta hodila vsak po svojih potih, cilj jima je bil vedno isti.

Popolnoma nepotrebna je bila skrb, tu pa tam glasno izrečena, drugod samo na uho pošepetana: Ali bo dobil Janez za naslednika moža, ki mu bo segel vsaj do ramen, če že do vrha glave? Kar brž po izvolitvi je pokazal, da se do dna duše zaveda, kaj je njegov poklic, kaj je njegova naloga.

"V našem papeškem poslanstvu bomo z vso gorečnostjo nadaljevali delo, ki ga je s tolikšnim upanjem in tako srečno pričel naš prednik Janez XXIII... Veličina naloge, ki čaka naše skromne sile, je tolikšna, da plaši ponižnega duhovnika, dvignjenega na vrhovno čast upravljati ključne božjega kraljestva; toda posvetili ji bomo svoje vsakdanje molitve in napore, prav tako pa potrebujemo vašega sodelovanja in molitve."

V nekaj besedah — veličasten program! Bog bo z njim, z njim tudi polnost vseh naših src!

Nadaljevanje koncila je odložil le za tri tedne, koncilski očetje so bodo spet zbrali v Rimu 29. septembra. Pridi, Sveti Duh!

NA POTI K PAPEZU

TRI LETA IN POL sta že misijonarila brata Ciril in Metod v Veliki Moravski, ko sta se odločila za potovanje v Rim. Bilo je v prvih mesecih leta 867. S seboj sta vzela skupino izbranih učencev. Za nekaj mesecev sta se ustavila pri panonskem knezu Koclju ob Blatnem jezeru. Poučevala sta kneza in druge v slovenski pisavi.

Nadaljevala sta pot skozi slovenske kraje in prispela v Rim kmalu potem, ko je nastopil novi papež Hadrijan II. Ko je ta zvedel, da prihajata sveta brata in prinašata kosti papeža-mučenca sv. Klementa, jima je z velikim spremstvom hitel naproti in ju pozdravil. Ostanke svetega Klementa, ki jih je bil Ciril našel na polotoku Krimu, so slovesno nesli najprej v cerkev sv. Petra, pozneje pa v cerkev sv. Klementa, ki je že dolgo stala pri Kolozeju.

Razlog za potovanje svetih bratov v Rim sta bili dve važni zadevi: odobritev slovenskega bogoslužja in posvečenje novih duhovnikov.

Odobritev bogoslužja

Ko je kakih pet let poprej carigrabski cesar Mihael na prošnjo moravskega kneza Rastislava izbral sveta brata za apostola med Slovani, sta se takoj začela pridno pripravljati za to delo. Ciril je bil mašnik vzhodnega obreda in je grške mašne molitve prevedel v slovansčino. Patriarch v Carigradu in cesar sam sta to odobrila. Tako je torej Ciril maševal na Moravskem v bizantinskem obredu, pa v slovanskem jeziku. Metod pa tiste čase še ni bil mašnik.

V teku svojega delovanja na Moravskem sta začutila, da bi bilo bolje maševati v obredu, ki je bil v navadi na zapadu — rimski obred.

Ta obred jima je bil znan iz Soluna, kjer sta bila doma. Vendar je pa bil jezik tudi za ta obred grščina, ki je bila tam še zelo v rabi. Slovani so živeli v mestni okolici, mesto samo je bilo pač pretežno grško. Te grške molitve sta torej prevedla v slovansčino in šla papeža prosit, da bi jih smela rabiti pri maševanju in drugih liturgičnih opravilih po rimskem obredu.

Že na potu skozi Benetke in pozneje v Rimu sta naletela na hud odpor zoper to namero. Razni cerkveni veljaki so se bili zagrizli v misel, da se sme Bog častiti samo v treh jezikih: hebrejskem, grškem in latinskem. To se nam zdi danes

naravnost smešno, ali duh časa je pač duh časa. Treba je veliko poguma, da si kdo utre pot preko njega.

Tak pogum sta sveta brata imela, pa imel ga je tudi papež Hadrijan II., ki jima je po dobrem premisleku pritrnil in jima dal dovoljenje. Prvic je Ciril maševal v tem jeziku v baziliki Marije Snežne in sam papež mu je položil knjigo v slovanskem jeziku na oltar.

Posvetitev novih duhovnikov

Ciril še ni bil škof, Metod niti še ne mašnik. Na Moravskem je pa bilo treba vzgojiti domačih duhovnikov — kdo jih bo posvetil?

Ali ni bilo škofa, ki bi dovolj blizu, čeprav je bilo med Rastislavovimi ljudmi še malo kristjanov? Bili so — škofiji Salzburg in Passau sta imeli jurisdikcije vse tja preko kneževin Rastislava in Koclja. Toda prav zato sta kneza hotela slovanskih misijonarjev, da bi se otrsela nadoblasti Nemcev, ki so z vero vred prinašali v drželo tudi nemško politiko.

Hadrijan II. je tudi to zadevo hitro razumel in dal Metoda ter več drugih slovanskih duhovniških kandidatov posvetiti raznim rimskim mestnim škofom. Koliko je bilo teh novomašnikov, ne vemo. Zapisano pa je, da so potem maševali po raznih poglavitnih rimskih cerkvah v svojem jeziku, pa po rimskem obredu. Ne vemo, če so se kmalu potem vrnili domov ali čakali na skupni povratek s Cirilom in Metodom.

Slovanom je treba tudi škofa

Veliko sta sveta brata dosegla v Rimu, vendar še ne dovolj. Duhovnikov bo na Moravskem še in še treba, bogoslovcev bo vedno več — ne bo kazalo vseh pošiljati v Rim na posvečenje. Rastislav in Kocelj in ves njun slovanski svet si želi lastnega škofa — vsaj enega za začetek. Preden se brata vrneta, naj papež Cirila posveti v škofa — šele tedaj bo Rastislavova misel obrodila zaželene sadove.

Papež je tudi to gladko uvidel, videl je pa prav dobro tudi težave, ki se bodo pojavile. Nemški škofje ne bodo radi žrtvovali svojih pravic do ozemlja Slovanov. Prav takrat je pa tudi v Carigradu patriarch Focij snoval tisto, kar nam je le preveč znano pod imenom "razkol med Vzhodom in Zahodom." Vzhod se je oddaljeval od Svete Stolice in bila je velika nevarnost, da potegne za seboj tudi Slovane, ki so bili kakor klin med Carigradom in nemškimi kraji. Kako naj se osnuje nova škofija za Cirila, da bo mogla mirno delovati in ne bo zgolj žoga med nemškimi nadškofi in Carigradom? In da bo mogla ostati trdno povezana s Sveto Stolicjo.

Izhod in zadrege je prišel, ko se je papež spomnil — ali ga je morda na to spomnil Ciril? — na kraj, ki ga danes poznamo pod imenom Sremska Mitrovica na Hrvaškem ali samo Srem. Nekaj sto let poprej je obstajala tam nadškofija, ki je imela oblast nad vso Panonijo. Kraj se je takrat imenoval Sirmium. Mesto so leta 582. porušili divji Avari in za več stoletij domala uničili krščanstvo v tistih krajih. Tako se je polagoma odprla pot v Panonijo nemškim misijonarjem, ker druge ni bilo dovolj misijonskega duha. Zato papež tudi res ni mogel kar na lepem ustanoviti neke čisto nove škofije in nemškim misijonarjem ustaviti pot na Vzhod.

Nekaj drugega pa je — obnoviti nekdanjo nadškofijo v Sremu in ji dati novega nadškofa. To je tudi sklenil storiti, čeprav ni nujno potrebno, da bi nadškof tudi takoj prav v Sremu stoval. Pri tem je pač res tudi Rastislavova politika igrala svojo vlogo, ki je pa obenem dobro služila tudi papežu. Obema je šlo za to, da bi se ustanovil med vzhodnim in zahodnim cesarstvom nekak neodvisen slovanski blok, ki bi politično bil pod vodstvom Rastislava, v cerkvenem pogledu pa podložen naravnost papežu v Rimu: slovanska metropola v pravem smislu besede!

Potekalo je leto dni, odkar sta bila brata v Rimu in urejevala svoje zadeve s papežem. Bilo je blizu na tem, da bo Ciril prejel škofovsko posvečenje, ko je hudo zbolel in umrl 14. febr. 869. Z velikimi slovesnostmi so ga pokopali v cerkvi sv. Klementa. Metod je močno žaloval za ljubljnim bratom in hotel njegovo truplo spraviti v rojstno domovino, pa Rimljani nikakor niso hoteli privoliti.

Po smrti brata Cirila ni preostajalo drugega kot posvetiti v škofa Metoda. Zdi se, da je to storil papež sam in Metod se je začel pripravljati na odhod iz Rima, kjer je itak prebil dosti več časa, nego je bil računal. Vrnil se je na Moravsko kot nadškof v Sremu z jurisdikcijo nad vso Panonijo in Moravsko. Vrh tega mu je papež dal naslov: Delegat rimske Stolece pri slovanskih narodih.

S seboj je nesel tudi papeževo pismo za kneza Rastislava. V tem pismu je Rastislav z velikim veseljem bral, da je imelo potovanje sv. bratov v Rim popoln uspeh. Vse se je izšlo po knezovi želji, ki je bila obenem tudi Metodova — razen seveda Cirilove smrti v Rimu.

Pismo se je končalo z pretnjo, da bodo zadelo težke cerkvene kazni vse tiste, ki bi utegnili nasprotovati papeževim uredbam, izraženim v njegovem apostolskem pismu.

Iz knjige: Zgodovinski Atlas Slovenije

PODBREŠKI GLAS

Štev. 13.

Za dober tisk

1948

Piše nam zadnje čase zelo molčeci, pa vendar dobro znani Joža Maček iz Canberre:

"Veste, pred vojsko smo imeli v Podbrezjah svoj časopis PODBREŠKI GLAS, ki je izhajal mesečno ali pa na dva meseca, kakor je pač dovolil finančni minister. Imam nekaj zvezkov in v enem sem našel članek, ki ga je napisal sedanji novi pomožni škof v Ljubljani, dr. Jože Pogačnik. Doma je bil v zvirskih grabnjah in menda naš faran. Članek je iz leta 1940 in se mi zdi prav primeren za ponatis v MISLIH, ker vse tisto drži tudi za nas v današnjih časih."

K temu naj pripomnim, da je nadškof Vovk predstavil ljudstvu svojega pomožnega škofa kot rojaka kovorske fare. Nič za to, Podbrezje in Kovor sta si dobra soseda. Škofov članek rad objavim. — Ur.

Dr. Jože Pogačnik:

DOBRO BERIVO

PRI NAS DOMA SMO OTROCI ZELO RADI BRALI. Oče so bili kar hudi: "Kaj boš zmeraj ta papir gledal in olje kuril." Kadar smo pa otroci odšli k večernicam, so tudi oče, ki so bili za varuha doma, sami brali podlistek v "Domoljubu" ali knjigo, ki smo jo prinesli šolarji iz šolske knjižnice. Radi so rekli: "To so same 'flavze' (čenče), a so vendar imeli večkrat solze v očeh od ganljive povesti. To premore knjiga.

Danes opažam, posebno med mladino, tole: mnogi veliko premalo berejo, tisti pa, ki po knjigi hlastno segajo, pa berejo brez izbire vse, kar jim pride v roke. Odrasli zaradi skrbi in dela ne utegnejo mnogo brati, kvečjemu novice v časopisih preletijo, za knjigo jim pa ni.

To ni prav. Vsak, ki se hoče izobraževati — in to se moramo vsi prav do smrti — vsak, ki hoče biti po srečo dober, mora: brati in sicer brati dobre knjige. Dandanes je branje še bolj pomembno, ker živimo v času, ko je večini samo ta svet na marj, za kaj višjega se sploh nič ne menijo. Če hočemo, da bodo mladi ljudje pametni in dob-

ri, ali da z drugo besedo povem, idealni, jim moramo dati v roke dobrih knjig.

Naj omenim, kaj so veliki možje sodili o pomenu knjige in tiska. Angleški pisatelj Smiles pravi: "Človek se ne uči od knjig, ki jih bere, ne manj kakor od ljudi, s katerimi občuje. Zakaj knjige nam delajo prav tako družbo kakor ljudje. Kakor pa moramo med ljudmi izbirati dobre za svojo družbo, tako moramo delati tudi s knjigami." Drugod pa je zapisal isti mož: "Velika knjiga ima često večje posledice kakor kaka bitka." — Nemški modrijan Schopenhauer pa je zapisal: "Če smo vzeli dobro knjigo vsaj za pol ure v roke, se čutimo takoj pomlajene, očiščene, dvignjene in okrepčane — kakor da bi pili hladno studenčnico." — Veliki francoski romanopisec katoličan Bourget pa piše: "Vsakdo izmed nas, ki stopi v globino svoje vesti, mora priznati, da bi ne bil prav tisti človek, ako bi te ali one knjige ne bil bral."

Zato pa že sveti Bazilij Veliki daje modro naročilo, kake knjige naj beremo: "S knjigami moramo ravnati tako, kakor ravna čebela: ne sede na vsako cvetlico brez razločka in ne odnese vsega, kar na kakem travniku najde, temveč vzame le to, kar je zanjo primerno, vsega drugega pa se še ne dotakne ne." Ko bi le tako res delali!

Torej: brati je potrebno! Pri nas bi morale biti knjižnice v fari vedno dobro obiskane. Ponekod se kar ne morejo razviti, tam v ljudeh ni nobene volje, da bi si sami pomagali z izobrazbo in vzgojo samega sebe. Tam gospodarji ne bodo nič napredovali in bodo prisiljeni, le za silo živeti, kaj lahko jih bo vsak prekosil. Tisti mladi fantje, ki ne berejo, bodo veliko prej mislili na gostilno in razno zabavo. Koliko berejo drugi, še posebno mali narodi! Saj so prisiljeni, da se uveljavijo v gospodarstvu, omiki in v svetu s svojo izobrazdo, s svojo delavnostjo in pridnostjo. Ta usoda je tudi naša usoda! Zato: knjižnica v fari mora biti dobra in mnogo obiskovalcev morajo imeti. V nedeljo po maši ali po večernicah morajo biti tam dosti mladih ljudi!

Seveda brati je treba dobre knjige. Tudi povesti, pravljice, mladinske spise, lepe mesečnike in poljudno znanstvene spise. Preden knjigo, ki je ne poznaš, začneš brati, vprašaj, kakšna je. Knjižničarji morajo biti vestni, kaj komu dajejo. Knjižnico mora večkrat pregledati in očistiti človek, ki knjige pozna. Mohorjeve knjige bi morali zares imeti v vsaki družini in jih hraniti, da bi imeli počasi majhno domačo knjižnico. Čez leta človek zelo rad čita že znano stvar. Ni prav, da jih ne kateri pozabljajo naročati.

Kako potrebno je, da beremo le dobre spise, naj povem z zgledom, ki pojasnjuje, kako more slabo berivo škodovati: V neki zaspani župniji je na nedeljo dobrega tiska župnik takole začel svojo pridigo: "Dragi verniki! Če bi bil jaz hudoba..." Kako so potegnili na ušesa, še dedci za durmi in fantje med vrati! "Če bi bil jaz hudoba, mislite, da bi vas učil preklinjati, nedeljsko mašo opuščati, v petek meso jesti, krivico delati? Ne, prav res da ne! Če bi bil jaz hudoba, bi rajši vam vsem naročil — slab časopis. Ta bi vam vsak

dan nekapal nekaj kapljic strupa v srce. Meni bi ne bilo treba niti z mezincem migniti, pa bi bilo vse opravljeno, vsi bi bili moji!" Dobro jim je povedal in prav je povedal!

Poznal sem fanta, ki so ga slabi romani vsega zmešali. Piti je začel, res se mu je zmešalo in kmalu je umrl — na Studencu v norišnici. O sv. Ignaciju Lojolskem, ustanovitelju jezuitov, pa vemo, da je bral življenje svetnikov in tako postal iz posvetnega vojaka velik svetnik.

SLOMŠKA NA OLTAR!

P. Odilo, namestni postulator

KO SO LANSKO LETO V MARIBORU obhajali 100letnico Slomškove smrti, je škof dr. Držečnik blagoslovil velikansko zbirko spisov božjega služabnika Antona Martina. Še isto jesen jih je odnesel v Rim in jih predložil obredni kongregaciji v pregled.

Mariborski škof, peti Slomškov naslednik, podarja:

"Navdušeno sodelovanje v Slomškovem procesu je srčna zadeva vseh katoliško zavednih Slovencev. Ne samo onih v domovini, tudi vseh, ki žive raztreseni po vsem svetu. Da je tako, mi dokazujejo proslave ob 100letnici Slomškove smrti, o katerih mi poročajo od vseh strani. V Severni in Južni Ameriki ter v Avstraliji so proglasili to leto za Slomškovo leto."

Na gornjo izjavo je škof dr. Držečnik navezal svoj razglas in prošnjo na Slovence vsega sveta:

"Znano vam je, da so s procesi za razglasitev blaženih združeni veliki stroški. Tak proces v Rimu zahteva veliko ljudi, ki morajo sodelovati in jim gre zaslužen plačilo. Katoličani v Sloveniji bomo radi prispevali v ta namen, kar nam bo le mogoče, ne bomo pa sami zmogli vseh stroškov. Računamo na vašo pomoč v splošno znani vaši požrtvovalnosti. Priporočam, da bi zbirko v ta namen organizirali povsod, kjer živite.

Predvsem skrbite, da se bodo opravljale molitve za uspeh procesa. V zaupanju v Slomškovo priprošnjo zbirajte uslišanja in jih pošiljajte na pristojno mesto. Zbirajte tudi denarne darove za nemajhne izdatke v Rimu.

Prepričan sem, da moje prošnje ne boste preslišali, saj s tem sodelujete za utrjevanje temeljev, na katerih sloni obstoj našega naroda. Na te temelje je božji služabnik Slomšek kazal z besedami: Sveta vera bodi nam luč, materni jezik pa ključ do edino prave narodne omike. Kot naslednik na Slomškovem škofijskem prestolu vas pozdravljam in pošiljam svoj blagoslov. — Dr. M. Držečnik."

Da besede mariborskega škofa ne bodo ostale glas vpijočega v puščavi, ima za Avstralijo skrbeti namestni postulator. Ni ga vam treba šele predstavljati. Kot tak lepo prosim vse dobre slovenske duše v Avstraliji: molitite mnogo k Slomšku v svojih stiskah in težavah, zlasti pred težkinji odločitvami. Uslišanja mi sporočajte!

Sprejemam z veseljem seveda tudi denarne darove in jih bom pošiljal v Rim glavnemu postulatorju dr. Francetu Šeguli. Prvo zbirko smo napravili v Cabramatti, ko sem kazal slike: £6-10-0. Darove bom objavljal med drugim pisanjem pod naslovom: SLOMŠKA NA OLTAR!

Moj naslov poznate: P. Odilo, 66 Gordon St., Paddington, N.S.W.

Jožef Filipca

★ JUNIJ JE MESEC S PRAZNIKOM SVETIH apostolov Petra in Pavla—mesec duhovniških poklicev. Po stolnicah širokega sveta na ta praznik stopajo mladi seminaristi pred oltar, kjer jim škof polaga roke na glavo in jim podeli mašniško posvečenje. Kot duhovniki-novomašniki pridejo iz stolnice, nato pa se začne zanje življenje dela. Ni lahek križ, ki so si ga naložili. Nobeno plačilo na tem svetu jim ni obljubljeno — ravno nasprotno: Kristus je napovedal apostolom, da jih bodo metali iz shodnic in vodili pred sodišča, da jih bodo celo morili . . . Novi duhovnik mora biti pripravljen na vse, če hoče, da ga življenje ne razočara. Za svoje žrtve bo žel nerazumevanja in krive sodbe in kleвете. Njegovim najplemenitejšim namenom bodo podtikali slabe namene, njegovemu delu za narod bodo zlobno pritiskali pečat izdajalca . . . In vendar jih vsako leto nova vrsta stopa pred oltar. Ker je tudi duhovništvo večno, prav tako večno kot Cerkev sama.

Letos je v Adelaidi zapel Glorijo prvi hrvaški novomašnik, na prvo nedeljo v juliju pa novo mašo ponovil v Melbourneu. Kdaj bo prišel čas, ko bomo tudi avstralci Slovenci dobili novomašnika? Kdaj bo s kora pred slovensko mašo zadonela ona Slomškova: Novi mašnik bod' pozdravljen? . . . Mislim, da veliko, če ne vse, zavisi od slovenskim izseljenskih staršev. Bojim se, da bi mnogi mnogi sinu raje branili, kot pa njegov duhovniški poklic gojili in spremljali z molitvijo. Čuden svet ta tuja zemlja, ki novonaseljenca zamota v zemske brige in skrbi tako zelo, da na večnost več ne misli. Da bo fant čim prej končal šolo, začel delati in prinesel domov pet funtov na teden ter starešem pomagal odplačevati hišo in avto in televizijo itd. . . to je mnogim vredno več kot pa imeti sina študenta, kaj šele sina semeniščnika! Doma so si naši starši s ponosom odtrgovali od ust, da smo — sinovi revnih domov — šli skozi šole.

★ Praznik svetih Petra in Pavla mi je priklical spomine na dan, ko sem na ameriških Brezjah sam sprejemal duhovniški križ. V čast si šte-

jem, da me je posvetil in mi tudi pridigal na novi maši naš tako oklevetani in za narodnega izdajalca ožigosani škof Gregorij Rožman. Tudi nad njim so se tako kruto uresničile Kristusove napovedi apostolom in se uresničujejo celo zdaj po njegovi svetniški smrti. Kdor ga je oseбно poznal, mu ni treba segati po lažni "komunistični literaturi", kot nam svetuje uredništvo melbournskega "Vestnika" na četrti strani junijske številke, da se prepriča o "krvavih rokah cerkvenih in posvetnih voditeljev" slovenskega naroda. Edini škofov "zločin" je bil, da je poznal komunizem in je očetovsko svojemu narodu ni pustil vzeti. Nepodpisani člankar v "Vestniku" ne sega našemu pokojnemu cerkvenemu voditelju niti do gležnjev: ne v njegovi ljubezni in delu za narod, ne v krščanski krepitvi pravičnosti in resnicoljubnosti. Je samo odmev "komunistične literature", ki je iz največjih Slovencev naredila zločince in iz svetnikov brez značajne narodne izdajalce. Zavedni katoliški Slovenci pa jim tudi tukaj v Avstraliji pravimo — mučenci.

Dne 8. junija sta si v Marijini cerkvi v Ascot Vale obljubila zvestobo Jožef Rakar in Ana Miško. Ženin je iz Trebeš, nevesta pa iz Veličan. — Isti dan sta v novi cerkvi v Glenroyu sklenila zakonsko zvezo Milan Prosenik in Milena Murko. Ženin je iz Gornjega Leskovca pri Rajhenburgu, nevesta pa je bila rojena v Mariboru. — Dne 16. junija je pri Mariji Pomagaj v Kew pričakal svojo nevesto Jože Plevnik, doma iz Hrastnika. Nevesta Elizabeta Čurič je nekaj dni prej dospela iz domovine. Doma je iz Križevcev pri Ljutomeru. Četudi je bila rojena v Franciji v slovenski izseljenski družini. — Isti dan sta prišla iz Geelonga k Mariji Pomagaj Jožef Matjasič in Matilda Ogorele, ki je tudi nedavno dospela iz Slovenije. Jože je iz Sel pri Kapeli, Matilda pa iz Čateža ob Savji. — Dne 22. junija je videla slovensko poroko cerkev svetega Jožefa v West Brunswicku: ženin je bil Karel Meterc, doma iz Zabreznice na Go-

renjskem, nevesta pa Regina Zorjan, rojena v Kru-
pivniku pri Gornji Lendavi.

★ Junijski krsti pa so se vrstili takole: Dne 9.
junija je v Bell Parku občila krstna voda Julijo
Heleno, hčerko voditelja našega geelongskega
cerkvenega pevskega zbora, Alojza Furlana in
Kristine r. Semenič. Isti dan je v Newportu pri
krstu zajokala Helena, hčerka Ladislava Švajcercja
in Elizabete r. McNamara. Pri Mariji Pomagaj v
Kew pa je bil ta dan krst Mihaela Johna Franka,
sinka Ivana Bana in Ide r. Mulej. — Dne 16. ju-
nija sta bila na avstralskih Brezjah dva krsta:
Daniel je prvorojenec Franca Bračka in Marije r.
Kukovec iz Prahana, Marija pa je zajokala v
družinici Alojza Mingota in Nerine r. Benčič, West
Footscray. — Dne 29. junija je bil pri Mariji Po-
magaj krst prvorojenca družinice Emila Logondar
in Olge r. Rous. Boter je bil seveda Emilov brat
Drago, član naše Baragove družine. Fantje so ga
pa gledali, kako je nesel "beli punkelej" v kapelo.

★ Joj, kaj sem ga v letošnjem juniju polomil!
Mesarjevemu Johnnyju sem pozabil voščiti za roj-
stni dan. Pa tako sem si obljubljal, da tega ne

Sv. Oče Pavel VI.

Mislj, July, 1963

smem prezreti. Ne bi rad, da bi fantek zopet se-
del pred hišo in potožil mami, da ga je "best
friend" rozabil. Pa naj ti v Mislj javno čestitam
z željo, da bi bil še dolgo vrsto let naša najbolj
priljubljena narodna noša. — Saj nisi hud, kajne,
da je pater postal tako pozabljiv? Veš, dosti skrbi
ima in komaj čaka, da boš dorastel in zapel novo
mašo ter mu pomagal pri delu. Morda boš pa ti
naš prvi novomašnik, ko si bil že enkrat v "Mis-
lih" kot naš najmlajši "kaplanček".

★ Praznik sv. Antona v juniju me je spomnil
na zgodbo, ki sem jo doživel v lanskem letu. Pri-
šel sem na eno melbournskih župnij zaradi poroke.
Cerkev ima stranski oltar s kipom sv. Antona v
naravni velikosti. Ko sem prišel iz cerkve, je pred
mano kot ukopan obstal avstralski fantek, ki ver-
jetno še nikdar v življenju ni videl frančiškana.
Samo čudil sem se, kaj tako prestrašeno in z od-
prtimi usti gleda vame. Potem pa je pred mano
stekel proti župnišču in pritiskal hišni zvonec koč
bi gorelo. Ko sem prišel do vrat, je že priklical
župnika in mu v eni sapi klical name: "Father,
sveti Anton je ušel iz oltarja in še Jezuščka je
izgubil med potjo . . ."

Še zdaj me posili smeh ob tej zgodbi.

★ Ker imamo na Marijino Vnebovzetje (čet-
tek 15. avgusta) pri Mariji Pomagaj v Kew tudi
večerno mašo (ob pol osmih), ker je zapovedan
praznik, bomo imeli pete litanije Matere božje na
vigilijo, 14. avgusta, zvečer. Vabljeni!

★ Šahovski turnir v Baragovem domu, ki sem
ga omenil v zadnji številki, se je seveda že kon-
čal in dal mesto drugemu. Med petnajstimi igral-
ci je dosegel prvo mesto Miha Goričan s 24½ toč-
kami. Čestitamo! Pri drugem turnirju, ki je zdaj
v teku, sodelujejo že štirje igralci, ki ne žive v
Baragovem domu. Hej, kje ste ostali šahisti Mel-
bourn? —

Fantje so sklenili, naj se naš krožek imenuje
po slovenskem mednarodnem šahovskem velemoj-
stru PARMOV ŠAHOVSKI KROŽEK. Vodil bo red-
ne turnirje in se bo začel meriti tudi s šahovskimi
krožki drugih narodnosti. Športni fond Baragove-
ga doma pa bo že za naš tretji turnir oskrbel po-
kal za zmagovalca. (P. Bernard, kdaj pridete spet
med nas? Boste zastopali Sydney na šahovskem
polju . . .)

(Pridem s svojim sputnikom, pa imam še pre-
malo na banki, da bi ga mogel kmalu kupiti. —
P.B.)

VESOLJNI ZBOR NAJ CERKEV "PRENOVI"?

V KAKŠNEM SMISLU JE PRENOVITEV potrebna?

V marsičem je stanje Cerkev danes dosti boljše kot kdaj v preteklosti. Bodisi hierarhija, bodisi laiki — oboji so danes bolj na višini kot morda kdajkoli, če izvzamemo apostolsko dobo v začetku Cerkev. Mnogo dobre volje, pa tudi mnogo dobre dejavnosti in svetosti je nedvomno danes v Cerkvih.

Toda naši časi so silno zahtevni in sovražniki Cerkev so danes silnejši kot nekdanj. **Prenovitev** ni samo prehod slabega k dobremu, je lahko tudi **prehod od dobrega k boljšemu**.

Cerkev je v svojem bistvu vedno sveta, ker jo je ustanovil Bog in je zasidrana v zakramentih ter jo na znotraj vlada sam Sveti Duh. Toda Cerkev je tudi zemeljska ustanova in v svojih človeških pritoklinah je potrebna nenehna čiščenja in izpopolnjevanja. Njeni udje smo ljudje z vsemi človeškimi slabostmi.

Marsikaj v Cerkvih in njenih uredbah je zastarelo, takorekoč okostenelo. Nekoč je bilo koristno, služilo je duhovni spodbudi, s časom je zastarelo in postalo bolj ovira kot pomoček.

Zgodovina sama na neki način očiščuje in prenavlja vsako človeško zadevo, vsako človeško družbo. Tudi Cerkev ni izvzeta. Ali niso, če stvari prav premislimo, tudi stiske in preganjanja kakor božje obrezovanje te žlahtne duhovne trte? Toda čemu in zakaj čakati, da pride do krvavih izbruhov in le tem pustiti, da Cerkev v njenih človeških ustanovah prečistijo in prenovijo? Dosti bolje je, da Cerkev sama pravočasno spozna razna znamenja, ki kličejo po prenovitvi, in se v moči Sv. Duha iz lastne volje in lastnega spoznanja prenovi in pomladi. Tako bo z večjim uspehom stopala pred narode in bodo v njej spoznali **MATER & UCITELJICO**.

Novi časi prinašajo vsem človeškim rečem nove zahteve. Kdor hoče s časom hoditi, se mu mora v nekaterih rečeh prilagoditi, da se z njim zbliža. To velja do neke mere tudi o Cerkvih. Zato je vstala misel na potrebo vesoljnega zbora in smo ga tudi res doživeli. Njegove razprave so že v prvih mesecih zbudile veliko zanimanje, prinesle polno razumevanje pametno mislečega sveta, rodile mnogo zadovoljstva.

Še mnogo več pričakujemo od nadaljevanja, ki je napovedano za september.

Razne opazke v svetovnem tisku in govoru

so pa sprožile kar revolucionarno pričakovanje. Vesoljni zbor bo sprejel stvari, ki v preteklosti nismo o njih niti sanjali...

S tem pa ne bo nič! Reforma je res potrebna, to priznavajo vsi razboriti opazovalci, revolucionarnih preobratov pa ne bo. Cerkev ima božjo podlago in ta podlaga je nespremenljiva za vse čase in kraje. Vsaka prenovitev prihaja iz teh temeljnih virov in ti viri postavljajo prenovitvi Cerkev tudi svoje meje.

Pa že tudi v svojih zgolj človeških izkušnjah ima Cerkev tisočletno zgodovino za seboj, z njo pa neko dozorelo modrost, ki ji narekuje, kaj in kako. Zato se zlepa noče preneglati. Ni nestrpnosti v svojem početju. Zna čakati, da stvari dozore.

Toda s tem spet nočemo reči, da je počasnost zmerom dober izgovor za razne zamudnike. Zlasti dandanes, ko svet gre svojo pot naprej s tako naglico, bi lahko postala Cerkev "zaostalost" naravnost usodna. Priznati moramo, da stari svet zahaja, poraja se nov. Vsi to živo čutimo.

Za ta novi svet hoče in mora Cerkev glasno in krepko izreči svojo veljavno besedo, ki ni nič drugega kot nov odmev stare evangelijske resnice. V tem je vsa skrivnost "prenovitve", ki jo skuša doseči sedanji vesoljni cerkveni zbor.

BOG BLAGOSLOVI NAŠO HIŠO!

V dva slovenska domova so me v zadnjem času povabili za hišni blagoslov. Da bi se ta lepa navada bolj udomačila, objavljam.

V maju sem blagoslovil Filipičev dom v Wentworthvillu, kjer gospodarji Lojze, gospodinja pa žena Ivanka. Imata hčerko Danico, ki je bila zelo vesela, ko je videla v hiši duhovnika. Nedavno ste jo videli na sliki v MISLIH v narodni noši.

V juniju smo blagoslovljali pri Vrhovih v Bass Hillu. Malo prej so se vselili v novi dom. Ustavil sem se pri njih po nedeljski maši v Villawoodu. Gospodar je spreten umetniški mizar, gospodinja Marija skrbi za vse potrebe v domu. Otroka Drago in Irenica znata lepo slovensko moliti, mama ju je naučila.

Za blagoslov domov je najbolj primerno, če povabite patra po nedeljski službi božji v bližini. Tako duhovnik ne izgubil preveč časa, ustreže pa seveda zelo rad. — P. Odilo

Izpod

Triglava

SLOVENSKA GIMNAZIJA v Celovcu — državna, realna — je v juniju letos slavila prvo matura. Ta gimnazija, edini srednješolski slovenski učni zavod v Avstriji, obstoji od leta 1957. Že prvo leto se je vanj vpisalo 80 slovenskih dijakov in dijakinj, v preteklem šolskem letu so prvi dozoreli do mature. "Svobodna Slovenija" v Argentini je opozorila na to, da se je ta matura vršila prav za 50 letnico prve mature na prvi slovenski gimnaziji, ki je kdaj obstala, namreč v št. Vidu nad Ljubljano, kjer je škof Jeglič z nepopisnim trudom priklical v življenje prvi slovenski srednješolski zavod. Vemo, da je škofova gimnazija v titovski Jugoslaviji nemogoča, v Avstriji pa komaj mogoča in to le pod pritiskom mednarodnih pogodb po končani zadnji vojni.

O NADŠKOFU VOVKU poroča g. Kopač, ki ga je obiskal v maju: "Sprejel me je kar v postelji. Veliko trpi, zlasti srce mu je oslabeledo. Potožil mi je, da je trpljenje res veliko, ker brati zavoljo opešanja vida ne more. Obiskov ima malo, ker mu zdravniki, predpisujejo čim več počitka."

DOLINA OB PESNICI nad Mariborom je letošnjo pomlad še vse bolj kot je že navada trpela od povodnji. Reka Pesnica se je tako na široko razlila, da so ob njej nastala prava jezera. Zdej so sklenili, da bodo njeno strugo regulirali vse do izliva v Dravo. Računajo, da bodo regulacije končane leta 1965 in bodo stale 5 milijard dinarjev. Ugibajo pa še, odkod se bo denar dobil.

V LJUBLJANI GRADIJO to pomlad nova poslopja na 57 različnih krajih. Pri gradbah je zaposlenih 11 podjetij. Gradijo poslovna, industrijska in stanovanjska poslopja. Še več bi jih bilo treba, zlasti stanovanjskih, veliko več, pa se zdi, da jim zmanjkuje "lokacij" — to se pravi po domače, da se ne morejo odločiti, kje bi naj nastale nove stavbe.

PRISANK, SKALNO GORO v bližini Kranjske gore, gotovo pozna vsak Gorenjec. Menda ji še nikoli nihče rekel drugače kot Prisank. (Kako je prišlo do tega imena, najbrž ni nikoli pomislil). Tako se je menda godilo tudi sestavljalcem novega Pravopisa, ki so zapisali: Prisank. Pa so se je pojavili kritiki, ki trdijo, da je Prisank nastal po nemarnosti gorenjske izgovorjave iz prvotnega

imena: Prisojnik. Pravopisu zamerijo, da je "pokaznil" pokvarjeni izraz in tako dal Gorenjcem prav. Isti Pravopis je po trditvah kritikov tudi kriv, da so na Bledu čez noč dobili "čovne" namesto prejšnjih čolnov. Blejčani so namreč sklenili tako: Če je bravec zdaj prav namesto bralca, bo tudi čoln moral postati čovn. Pa so se pošteno urezali. Fodoba je, da bo Prisank ostal Prisank, blejski čovni so se pa hitro spet prelevili v čolne.

LJUBLJANSKI GRAD je po trditvah Ljubljančanov za tuje turiste tako privlačna točka, da ima samo Postojnska jama več obiskovalcev. Hudo pa je, da je grad silno zanemarjen in je nevarnost, da bo začel razpadati. Sedaj služi za stanovanje okoli 200 ljudem, pa seveda kaj slabo služi. Menijo se, da bi grad restavrirali, ljudem pa zgradili stanovanja drugje. Proračun za oboje znaša 750 milijonov dinarjev, ovira je pa ta, da ne vedo, kje bi se denar vzel.

KOROŠKI SLOVENCIS so poslali v Vatikan pismo za naslednjo vsebino: "Zbrani na zborovanju Narodnega Sveta koroških Slovencev dne 16. aprila v Celovcu, pozdravljamo okrožnico sv. Očeta PACEM IN TERRIS (Mir na svetu), ki se zavzema za varstvo narodnih manjšin. To tembolj, ker jezikovni predpisi celovškega ordinariata ne upoštevajo volje slovenskih staršev z zadevi pouka otrok v krščanskem nauku."

V ŽIREH nad Škofijo Loko izdelujejo čevlje za Zahodno Nemčijo, Kanado, Združene države Amerike itd. Lani so jih izvozili blizu 50,000 parov. To so takozvani smučarski čevlji, ki jih Žirovci znajo izdelati tako dobro, kot čevljarji v Avstriji, Italiji in drugod.

PROF. DR. ANTON SOVRE je umrl v Ljubljani 1. maja v 78. letu starosti. Bil je izreden strokovnjak za prevajanje v slovenščino starih grških in latinskih klasikov. Kar imamo zares do tega na tem področju, je domala vse prišlo iz delavnice dr. Sovreta. Poleg drugih del, od Homerja do do Marka Avrelija, je lepo poselovenil tudi Izpovedi sv. Avguščina, ki jih je v krasni opremi izdala Mohorjeva.

IZ PISMA sredi junija blizu Ljubljane: "V sosednji vasi imajo trije svoje avtomobile, so jih fantje še pravočasno pripeljali iz Nemčije. Pri nas se zdej ne da kupiti drugačen voz kot Fiat, katere delajo tudi pri nas na italijansko licenco. Pa so silno dragi, približno po 1,855,000 din. Če pomislimo, da je razlužek za moškega okrog 30,000 din, za žensko pa 20,000, potem res ni kmalu skupaj toliko denarja. Vreme imamo letos silno nagajivo. Pri spravljanju mrve se že kar škoda dela."

IZ ROKAVA P. ODILA

DOBIL SEM PISMO, ki se je glasilo:

"Zadnjič ste omenili, da je tisti, ki se je poročil pred nekatoliškim duhovnikom, izobčen iz Cerkve. Smo se pogovarjali v družbi in bi radi slišali pravilno razlago."

Kar berite!

Katoličan se pravilno poroči samo vpricho katoliškega duhovnika. Kaj drugače sploh ni poročen? Ne, ni!

Katoličan, ki se poroči samo civilno, je napravil samo pred državo veljavno pogodbo, ni pa prejel zakramenta. Verski nauk je, da je zakon zakrament. Zakaj ne neseš otroka h krstu na državni urad? Zakaj ga ne pelješ k birmi na občino? Če priznavaš, da je sv. zakramentov sedem in je sedmi sv. zakon, moraš tudi ta zakrament prejeti v cerkvi vpricho katoliškega duhovnika.

Kdor se poroči samo civilno, se je izključil od vseh dobrot Cerkve. Ne more in ne sme prejemati sv. zakramentov, ne more biti ne krstni, ne birmanski boter. Če umre in zakona ni popravil ali preklical, ne more imeti cerkvenega pogreba.

Še hujše je, če bi se kdo poročil pred drugoverskim duhovnikom. Tak je izobčen iz Cerkve, morda celo dvakrat, trikrat izobčen: prvič, ko se je napačno poročil, drugič, ko je dal otroka krstiti v drugi veri, tretjič, ko je dal otroke v drugi veri vzgojiti.

Ali se lahko taka poroka: civilna ali pa sklenjena pred nekatoliškim duhovnikom, kdaj popravi? Seveda: takoj in čisto lahko, ker ni treba drugega kot par poročiti cerkveno. Niti ni treba sporočiti državnim oblastem, da je zakon katoliško popravljen. Pred državo je civilna poroka veljavna in tudi poroka pred tujeverskim duhovnikom. Treba je samo priti k duhovniku in razložiti: nisva prav poročena, pomagajte nama, da to uredimo.

Uredil bo pa duhovnik lahko seveda samo, če sta bila pred civilno poroko oba prosta. Če je bil kdo prej katoliško poročen, toda civilno ločen, se ne more cerkveno poročiti, razen če je vdovec ali vdova.

Kaj pa, če je bil kdo poročen pred nekatoliškim duhovnikom, ker je eden izmed zakoncev druge vere? Tudi tak zakon, ki se imenuje mešani zakon, se lahko popravi s tem, da se nanovo poročita po katoliškem obredu. Tisti, ki je druge vere, lahko ostane v svoji veri, toda podpisati mo-

ra kontrakt, da ne bo svojemu katoliškemu drugu branil izvrševati katoliških dolžnosti in da bodo vsi otroci krščeni in vzgojeni po katoliški veri.

Tudi tak zakon se popravi čisto na tihem, samo dve priči sta potrebni. Če bi kdo, ki je nekatoliško poročen, skušal prejemati sv. zakramente, dela velike in težke božje rope. Le zakaj, če lahko vse to uredi? Samo k duhovniku je treba priti. Kdo bo bolj vesel, kot duhovnik, če se taka stvar uredi! In težek kamen nemirne vesti se ti bo odvalil od srca.

Dobil sem drugo pismo:

"Zakaj toliko maš za pokojnega papeža? Ko je umrl papež Janez XXIII, sem slišal v cerkvi, kako so oznanjali: V vsaki cerkvi bo slovesna črna maša za dušo pokojnega sv. Očeta. In vsak duhovnik po vsem svetu bo opravil vsaj eno sv. mašo za papežovo dušo! Kaj papeževa duša potrebuje toliko maš? Rad bi to vedel."

Predvsem moram poudariti, da je papeška služba najbolj odgovorna. Kateremu se bo več dalo, od tega se bo več terjalo! Če papež pogreši ali iz slabosti ali iz človeške malomarnosti, je njegova odgovornost mnogo večja kot pregrešek navadnega človeka. Mogoče je, da njegova duša res ne potrebuje niti ene sv. maše. Malo je izjem, da bi papeža v resnici ne mogli imenovati "svetega očeta". Zakaj potem toliko maš po njegovi smrti? Nobena teh maš ni izgubljena v njenih neizmernih in neprecenljivih sadovih. Ako papeževa duša ne potrebuje pomoči, ima Bog gleda tega zaklada svojo predobrotno in usmiljeno ekonomijo. Bog nakloni sadove teh tisočernih in tisočernih maš drugim dušam, tistim, ki so najbolj potrebne. Morda je na te duše mislila Marija, ko je učila fatimske pastirčke prelepo molitev: "O Jezus, odpusti nam naše grehe, obvaruj nas peklenškega ognja in privedi v nebesa vse duše, posebno še tiste, ki so najbolj potrebne tvojega usmiljenja!" Da, nobena maša ni izgubljena. Ubog duše kar stegujejo roke po pomoči in nič jim ne more bolj in prej pomagati kot sveta maša. Saj vendar pri vsaki sv. maši Cerkev tako goreče molit: "Njim in vsem, ki počivajo v Kristusu, nakloni, prosimo, Gospod, kraj hladila, luči in miru!" "Prepričani smo lahko, da so se ob smrti papeža Ja-

(Dalje str. 218)

Z Vseh Vetrov

SLOVENSKA KUHARSKA UMETNOST je priljubljena med Amerikanci Združenih Držav. Kuharsko knjigo s slovenskimi recepti je že pred 12 leti izdal v Clevelandu znani American-Slovene Club. Pošla je tako hitro, da so jo morali pogosto dopolniti in na novo izdati. Vsega skupaj so v teh letih razpečali nad 30,000 izvodov. Letos je izšla spet na novo in neki tednik je v angleščini pisal o njej. Naslov ji je: "Our Favorite Recipes." V nekaj dneh po omembi v tedniku je prišlo na American-Slovene Club več ko sto pisem z naročilom knjige. Ko bomo mi dobili iz Argentine Maurserjev roman "LJUDJE POD BIČEM" in ga naznanili v MISLIH — koliko naročil bomo prejeli v naslednjih dneh?

PREDSEDNIK KENNEDY je prepotoval Evropo vse do Brandeburških vrat, sredi Berlina, ki pomenijo še edino odprtino za občevanje med Vzhodom in Zahodom. Tam se je postavil na nalašč zanj postavljen oder in vrgel nekaj pogledov v komunistični del Berlina. S tem je hotel pokazati Hruščovu, da se ga ne boji. Izognil se je pa Kennedy Pariza in z generalom de Gaulle nista segla v roke. De Gaulle je uverjen, da Kennedyju ni bilo treba priti v Evropo zagotavljat Evropi ameriško zaveznitvo in vojaško pomoč, saj smo že tako daleč, da je vojna izključena. S tem prepričanjem v duši de Gaulle ničesar ne stori, da bi se NATO okreplil, rajši nasprotno.

TUDI KENNEDY JE ČUTIL, da mu ni sile na evropskem potovanju rožljati z orožjem. V Berlinu ni govoril o tem, kako bo Amerika razbijala Sovjetijo z bombami, če pride do vojne. Govoril je rajši tako, kakor da je komunizem, ki edini bi mogel sprožiti vojno, že na poti navzdol. Po ovinkih je ponudil roko sprave ljudstvom za železnim zastorom in dostavil, da bodo po padcu policijskih režimov ostale mnoge rane na obeh straneh, ki jih bo treba zaceliti. Zacelile se pa te rane bodo, ker bo razumevanja na obeh straneh dovolj. Vse to še ne bo jutri, pride pa, ko bo čas dozorel. S temi in takimi besedami je Kennedy prav od blizu namignil Hruščovu in de Gaulle, da njegov prihod v Evropo pomeni spretno diplomacijo, ne morda pripravljanje vroče vojne.

KENNEDYJEVA DIPLOMATIČNA SPRETNOST je bila tista nevidna sila, ki je dvignila Hru-

ščova in ga nesla v Vzhodni Berlin takoj za Kennedyjevim obiskom v Zahodnem. Če bi šlo za vojaške zadeve, bi Nikita lahko z mirnim srcem ostal doma in se smejel razpoki med Washingtonom in Parizom. Ko pa Kennedy in de Gaulle, čeprav na videz sprta, že kar javno govorita o upadanju komunizma in njegove moči, je pa le treba napraviti krepko nasprotno potezo. Ta misel, ob kateri je Nikita kolikor toliko ustrašil, ga je gnala utrjevati postojanke, preden jih Kennedy res kaj podminira, če bi ljudem le preveč na dušo govoril.

HRUŠČOVA JE GNALA V BERLIN še druga delikatna zadeva, pravijo, in ta naj bi bila razkol med Sovjetijo in rdečo Kitajsko. Postaja je že kar resno nevaren. Obe strani pripravljata sestanek in razgovor, ki naj spor poravnata. Kaj prida si nobena stran ne obeta. Zato pa tudi obe strani skušata zase pridobiti ostale komunistične države in stranke. Hruščov čuti, da ponekod komunisti niso do konca odločeni, kdo ima prav, Moskva ali Peking. Zato mora skočiti marsikam, da zbere svoje zveste okoli sebe, dvomljivcem pa vlije novega poguma.

KENNEDY S SVOJIM OBISKOM v Evropi ni mogel doseči vidnih in pri pričih otipljivih uspehov. Anglija ima malo manj kot vladno krizo in se napovedujejo nove volitve, Italija ima manjšinsko in torej le začasno vlado, Nemčija čaka na odhod Adenauerja, le de Gaulle v Franciji je trden v svojem sedlu. Kennedy sam je pustil doma čuden položaj med črnci in belimi. Iz vse kolobocije se je nazadnje izcimil vtis, da je Kennedy še najbolj uspel — z Nikito. Baje se je ta že tako omeščal, da je voljan prenehati s poskusnimi eksplozijami atomskih bomb. Če se to zgodi, se bo ves svet močno oddahnil in Sovjetija bo dokazala v dejanju, da res hoče mirno sožitje z nekomunističnim svetom. Ali je res razkol s Kitajsko tako nevaren, da Nikita išče pomoritve z Zahodom?

RDEČI PEKING se je odzval rdeči Moskvi in poslal veliko delegacijo na razgovore o velikih "ideoloških" razlikah med sovjetskimi in kitajskimi tovariši. Ko so sedli skupaj — tik preden je šla pričujoča številka v tisk — Hruščov ni bil doma. Odšel je bil v Kiev. Sploh je prvi vtis o tem zgodovinkem sestanku, da se oboji igrajo skrivalnice. Malokdo verjame, da se bodo našli. Ne gre le za kako ideologijo, vmes je zgodovina, je politika, je nacinalizem, je vprašanje ozemlja in njegovih mej.

mož in žena

PISMO
iz Tasmanije

Dragi p. urednik:—

Vedno sem rada brala v MISLIH o možu in ženi. Vem, da ne pišete sam od sebe, znano mi je, kdo je dr. Trstenjak. Pa čeprav ne pišete sam, se nimam kam drugam obrniti, da potožim svoje gorje. Rada bi vedela, če sem kriva ali ne. En dan mi vest očita, drugi dan me opravičuje.

Že nekaj mesecev je minulo, odkar sem zapustila moža in sina. Šla sem služiti za kuharico nekaj sto milj od tam, kjer smo pet ali šest let skupaj živeli. Nisem mogla več vzdržati. Bory povedala, kako je bilo, potem pa sodite in lahko tudi obsodite. Nisem človek, ki bi ne mogel sprejeti resnice, če mu jo kdo pove v obraz.

Zadnji dve leti je bilo moje družinsko življenje napol pekel. Zmerom se sprašujem, če nisem jaz prav toliko kriva kot moj mož.

Moram povedati, da sem moža prav od srca rada imela. Še danes ga imam. Tudi ne morem reči, da mož mene ni ljubil. Pokazal pa tega ni in imela sem živ vtis, da mu je ljubezen do mene le del poslovnih, zadev, ki pač pridejo ob svojem času na vrsto in se odpravijo, kakor hitro mogoče. Ne vem, če me boste razumeli. Izven tega mi ni nikoli izkazal najmanjše ljubeznivosti. Najini pogovori so bili vedno podobni pogovorom med partnerjema v businessu. Kar nič več. Po svojih potih je hodil sam, ni mu prišlo namisel, da bi včasih tako rada šla kam z njim. Če je pa naneslo, da sva bila kdaj skupaj zunaj, me je puščal v avtu in šel po svojih opravkih. Ko sem ga tako čakala, mi je večkrat bilo v mislih, da mu nisem dosti več kot pes, ki je tudi moral čakati v avtu. V domači hiši si nikoli ni vzel minuto časa, da bi se vsedel poleg mene in me vprašal, če mi morda ni kaj prav ali če bi rada kakšno stvar.

Naravno je, da sem se počutila strašno samotno in v stran potisnjeno. Bilo je samo delo in garanje, nič prijateljev nisem imela, da bi se razvedrila in morda kaj potožila. Nihče ni prihajal k nam na obisk. S časom se me je oprijela misel, da me mož sploh ne mara, zato sem se mu tudi na znotraj začela odtegovati.

Moram povedati, da sem kot vdova imela

majhnega sina in se kot taka poročila s sedanjim možem. Deček je takoj sprva imel veliko nagnjenje do svojega novega očeta in sčasom se ga je še bolj oprijel. Jaz sem se tega zelo veselila in imela najboljše upanje. Ko je pa deček začel hoditi v šolo, je tam pobral, ali pa na cesti, noko besedovanje o očimih (stepfathers) in mačehah, da otrokom niso dobri. Ustrašila sem se in skrbelo me je. Fant je začel rabiti grde besede. Prav zbal sem se za razmerje med možem in sinom. Pa se je na moje začudenje in še večje razočaranje zgodilo drugače. Fant je zasovražil mene, zakaj sem mu nakopala očima, zakaj ni moj mož njegov pravi oče, ko ga ima tako rad. Čudna je ta reč, ampak dopovedati nisem mogla nič. Po štiri dni na teden otrok ni spregovoril z menoj, kadar pa je, mi ni dal lepe besede. Mož je moral to videti, pa ni nikoli posegel vmes, rajši se je umaknil.

Prišli so težki časi in z denarjem smo bili na tesno. Morala sem lagati možu in ni šlo drugače, porabila sem denar za hrano, ki bi moral ostati za vzdrževanje businessa. Pač nikakor nisem mogla pri gospodinjstvu shajati s petakom na teden. Lagala sem, to priznam, pa kako sem mogla drugače? Še tako — ali morda ravno zato — je nervoznost in živčnost rasla na vseh straneh iz dneva v dan. Če sem skušala na lepem kaj poravnati, ni bilo drugega kot nelepo kričanje od moža in otroka.

Tako sem si želela otroka tudi od sedanjega moža, saj si mislim, da bi bilo potem vse drugače za nas vse. Vem, da bi ga lahko imela, saj sva oba zmožna, ali če življenje ni drugega kot vsakdanje preračunavanje, kako se bo izhajalo in boljše izpeljalo, kako naj človek misli na povečanje družine? Pa bi bila to edina rešitev, si mislim.

Tako je šlo naprej in prišla sem do prepričanja, da sem vsem v napotje in samo grenino življeneje obema in sebi. Grabilo me je včasih, da bi si pridobila otroka in ga skušala odvrniti od navezanosti na očima. Ne vem, če bi se mi posrečilo, pa tudi če bi se, ali imam pravico na moža zvrniti sovraštvo otrokovo, ki sedaj mene sovraži? Zaključila sem, da je boljše, ako žrtvujem

samo sebe in se umaknem. Teško je, verjemite mi, moje življenje je zapravljeno in tudi tu v novem kraju sem silno sama in se čutim zapuščeno od vsega sveta.

Moj mož ve, kje sem. Nisem mu naprej povedala, da se odpravljam, toda videl je, da sem svoje reči spravljala skupaj za odhod. Malo se je začudil in mi rekel, da me ima še zmerom rad, toda ostalo je pri samih besedah, ki so se glasile strašno hladno in poslovniško. Nadaljevala sem s pakiranjem. Potem mi je rekel, naj se mu oglasim, da mi bo pošiljal morebitno pošto in mi tudi pomagal, če bom kaj potrebovala. To je bilo vse. Fant je pa bil v šoli in se nisva nič poslovila.

Res sem možu poslala sedanji naslov in povedala, da sem dobro naletela, odgovora mi še ni dal. Tako je z menoj in res ne morem reči, da sem kaj veliko zakrivila, razen če so bile moje laži tako hude, da sem vse to zaslužila. Rada bi videla, da pošljete moje pismo g. dr. Trstenjaku, pa naj bo tako dober in mi pove, kaj je treba zdej napraviti. Če mož ne pošlje po mene, ali sem dolžna iti sama nazaj? In če grem, kako naj se naredim? Vaša vdana **Pobegla**.

PRIPOMBA URED. — Ne verjamem, da bi imelo smisel pošiljati pismo dr. Trstenjaku. Prepričan sem, da bi mož dejal: Dokler ne slišim tudi moža in nato obeh skupaj, si ne upam nič reči. —

SAVO TORY PREGUNTAR PO ŠPANSKO

TAKO BI ZAPISALE "MISLI" pod tisto sliko v Sydney Morning Heraldu z dne 20. junija. Oni so pa zapisali po svoje: "Mr. Savo Tory, who speaks nine languages, interviews a Spanish migrant."

Nak, popravimo! Če bi MISLI prinesle te vrste sliko, bi si izbrale "interview" s kakim Slovincem pri Toryjevi uradni mizi. Vemo namreč, da Savo, ljubljanska srajca, še vedno najrajši po slovensko govori, čeprav je res, da tudi vse mogoče druge jezike stresa iz rokava kot bi rožice sadil, da se izrazimo po Slomškovo.

Kaj neki Savo "preguntari" s tistim Špancec? Sydney Morning Herald nam tega ne pove, proučarja samo to, da Savo Tory dela pri M.I.S. znane Coomonewalth banke, kjer so (pravi Herald) odgovorili že na 500,000 vprašanj. Ta vprašanja jim prinašajo emigrantje v 15 različnih jezikih. Banka ima po svojih raznih krajih skupno 65 nastavljenecv, ki vsaj vsi skupaj obvladajo vse te jezike. Baj je eden med njimi, ki sam odgovarja na vprašanja v 14 jezikih — ta torej "našega" Toryja poseka. Emigrant pride, pošle pravega uradnika, pove vsoje, vpraša, poslušaj, počaka, da mu uredijo to in ono, prevedejo dokumente in podobne zadeve — se zahvali in gre. Nič "računa" ne pošljejo za njim.

Sicer pa vse to že vemo. Vredno je pa ovekovečiti tudi v našem jeziku, kar je Herald napisal o Toryju v angleškem. To:

Prišel je k njemu rojak iz Jugoslavije in ga vprašal, kako bi dobil razporoko od svoje žene. Imata dva otroka, pa je ženo zapeljal sosed in morata se ločiti. Savo mu je rekel, naj gre in se kmalu vrne, s seboj pa pripelje ženo in njenega ljubimca.

Naslednjo soboto so res vsi trije prišli. Savo je najprej govoril z ženo. Ni povedano, kakšno pridigo ji je naredil, pa je morala biti že precej ganljiva, zakaj rečeno je, da se je kar hitro pokesala. Potem se je Savo lotil moža, ki pa ni bil tako brž mehak. Krepko je porobantil in se skliceval na krivice, ki jih mora trpeti. Nazadnje se je Savo lotil ljubimca in mu predstavil posledice, ki si jih je naprtil s svojo nepremišljenostjo pred avstralsko postavo. Možakar je postal mehak...

Končno je Savo vsem trem napravil primeren govor. Poslušali so ga in vsi so postali mehki. Nazadnje je bilo veliko solz, objemanja, prošenj za odpuščanje in — namesto ločitve je prišlo do ponovne združitve.

Lepa zgodba to! In nauk iz nje? Če imaš, zakonski mož, kaj sitnosti z ženo — ali če imaš, zakonska žena, kaj sitnosti z možem — vzemi pot pod noge in pojdi pred sodni stol Sava Toryja, pa bo kmalu spet vse dobro.

Najdeš ga v "kleti" velike banke na George St., tam kjer to ulico seka Market St. Kar po slovensko mu zini, ni treba nič "preguntar!"

IN IME MU JE BILO BARAGA

Spisal Amerikanec Stephen Olivier.

Friderik Baraga — škof.

BOLJ TEŽKE KOT TELESNI NAPORI teh let med Indijanci, so skrbi in naloge, ki spremljajo škofovski naslov in službo. Vendar — kakšno veselje preveva misijonarja, ko dobi polnost duhovniškega posvečenja dne 1. nov. 1853 v katedrali mesta Cincinnati! Kakšna očetovska sreča, ko piše prvo pastirsko pismo svojim ljubim Indijancem v njihovem jeziku:

“Moji otroci, ki vas ljubim, lepo vas pozdravljam!”

In kakšno razkošno veselje, ko se za malo časa vrne v domovino med svoje — v Slovenijo!

Kot škof začuti še večjo dolžnost, da dobi potrebne duhovnike in denarno pomoč iz Evrope. V zadnjih 25 letih je velika pomoč dotekala z Dunaja (od Leopoldinske družbe, ki je delovala kot nekakšna mednarodna Extension Society: Družba za širjenje vere). Vendar — treba je več. Meseci, ki jih je Baraga pač zaslužil in so mu za oddih, so tudi lep sad: sedem duhovnikov, ki jih je pridobil za svoj misijon, pa tudi gmotna pomoč. Doseže, da se bodo še naprej tiskale njegove indijanske knjige; zelo plodovit je njegov obisk v Rimu, na oddelku za misijone; sprejet je tudi v audienco pri sv. Očetu. Toda kakor tudi je treba veliko napraviti v Evropi, se Baragu mudi nazaj, zakaj dela v Gornjem Michiganu čaka ogromno.

Tedaj pa, glej, povratek se bo zavlekel! Baraga pove sam:

“Poroka avstrijskega cesarja se bo vršila 24. aprila in navzoči bodo skoraj vsi škofje cesarstva; želijo, da se tudi jaz udeležim te slovesnosti in zastopam ameriško Cerkev, ki je prejela iz Avstrije toliko različnih darov v teh mnogih letih!”

Cesar Franc Jožef daruje Baragu krasen zlat kelih (ki je sedaj med dragocenostmi Baragovega muzeja v Sault Ste. Marie). Tudi sv. Oče mu daruje kelih in Baraga pravi o njem:

“Kelih mi bo v nenehen spominek, kako prijazen je naš sv. Oče.”

Začetki škofovanja

Končno vendarle spet nazaj! Baraga si postavi svoj škofovski sedež v Sault Ste. Marie — daleč, vse predaleč od svojih ljubljenih indijanskih misijonov. To sam dobro čuti.

Čeprav je ujetnik svojih dolžnosti in upravnih poslov kot škof, vendar še obiskuje, kolikor le more, misijonske postojanke, ki so na njegovi skrbi. Ni obesil svojih krpelj na klin, da bi pozabil, kako

se v njih hodi. Po večini je sam v škofiji — škof, župnik, misijonar. Živi na meji med Ameriko in Kanado. Tako tudi kanadske vasi v pokrajini Ontario zahtevajo njegovo osebno pozornost in postrežbo. Večkrat mora pohiteti k bolniku s sv. potnico. Ostati mora tam in poučevati otroke po skromnih kočah. Pa ko bi bili samo Indijanci!

Svoje preprosto življenje med Indijanci mora zamenjati z zapletenim življenjem med belci. Vedno več se jih je naseljevalo v tistih krajih. Sredi velikih skrbi vendar ne manjka majhnih radosti. Ne bi bil zmožeg 22 let trdega dela kot misijonar, če bi se ne bil včasih smejal sam sebi in svojim problemom. Kako je znal biti dovtipen, je dokaz pismo, ki ga je poslal škofu v Cincinnati:

“Moji misijonarji si želijo, da bi smeli nositi dolge brade. Imajo zelo slabe britve in po enkrat ali dvakrat na teden se podvržejo nekakšnemu mučeništvu, ko preizkušajo te instrumente na svojih obrazih. Če bi škof nosil brado, pravijo, bi jo tudi oni lahko imeli. Sedaj vas vprašam, moj dragi nadškof: Kaj bi vi rekli, če bi jaz prišel na tretji pokrajinski cerkveni zbor z dolgo sivo brado?”

Bridka leta

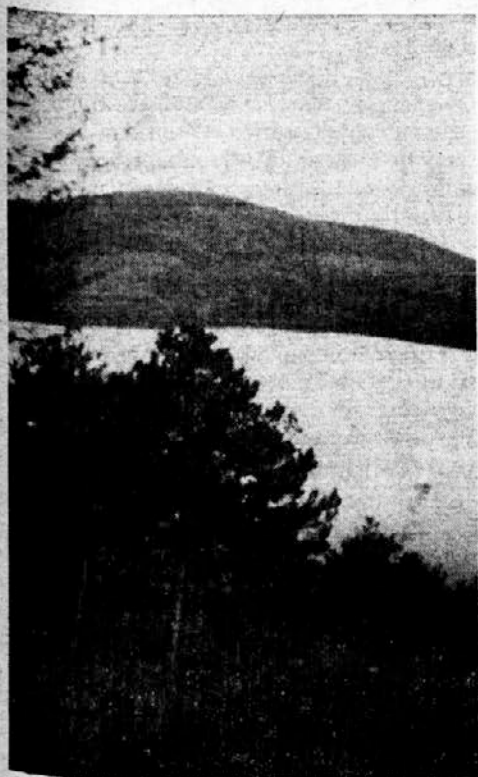
Baraga je šel na pokrajinski cerkveni zbor v Cincinnati, pa menda brez brade. Pa je moral hoditi peš tri dni, da je prišel do ladje. In se je nad to potjo pošalil v pismu:

“Takole torej se godi staremu škofu v Marianopolisu. Dobro, da se je postaral na misijonih med Indijanci in je utrjen zoper take nevšečnosti.”

In takih “nevšečnosti” je vedno več, ko se leta množijo. Pogostna bolezen, naglušnost po cele dneve, razočaranja nad ljudmi in duhovniki — vse to hudo boli. Pa je že tako, da Bog dopušča take reči kaj pogosto v življenju svojih služabnikov. Baraga rad zaupa taka razočaranja svojem dnevniku. Na primer:

“Danes sem dobil sedem pisem, eno bolj žalostno kot drugo. V njih ni bilo niti besede tolažbe ali vsaj majnega znamenja prijateljstva. Tako je po večini z vsemi pismi, ki jih prejeman. Včeraj in danes me spet obletavajo misli, da bi se odpovedal škofovanju. Če bi le mogel kako spoznati, kaj je božja volja v tej zadevi, takoj bi spet našel mir... Peta obletnica mojega posvečenja. Žalostno! Isto kot leta 1856! Preteklost me žalosti, sedanost me muči, prihodnost me straši. Neprimerno bolje bi bilo, da sem ostal misijonar med Indijanci.”

(Konec prih.)

DOBERDOB

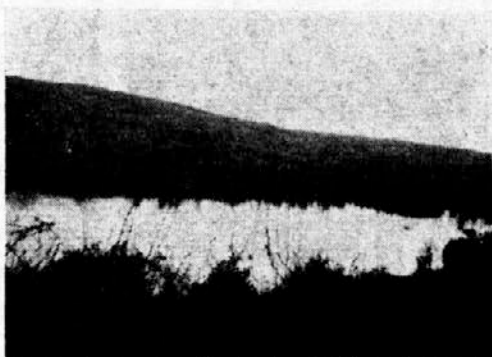
I. Burnik

Zaman iskal sem sled o hrastih svetih
po kraškem svetu v gmajni Doberdoba.
Izbičana življenja prispodoba,
a narod še kljubuje dlje po letih . . .

Razrita zemlja, kamen križ otetih
in gruda črnih kep — krvi podoba —
kar naše zemlje je, vse tja do roba,
ohranja misel hrabrih mož početih.

Poznam predobro naše lepe kraje
in prvi cvet pozlačene drenulje,
ki vabi . . . Lačen volk ne gre iz staje.

Pregnali bomo roparje, kragulje,
mi bomo tam, kjer naše so pregraje —
Ne, ne! Ne vdamo želji se volkulje!

OB REKI

I. Burnik

Mrk stojim —
Modra biserna gladina se zrcali.
Teče v snu Timava,
mirna v toku,
žalujoča,
tiplje, tava. spi.

Mrzli, čisti,
momljajoči žuborijo ispod kraških skal
studenci,
kličejo, hitijo:
Vstani, se predrami —
čas je . . .

Reka lena v strugi,
misenatna,
polzi, polzi.

DOBERDOB je ena slovenskih občin sončne Goriške. Obdaja ga slovenski kraški svet, ki se na jugozapadu zajeda v furlansko nižino.

Staroslovenski besedi *Dober dob* pričata, da so naši predniki ob naselitvi posebno častili hrast. Od tod ime: *Dobri — sveti, dob — hrast, sveti hrast.*

Očaki so se zbirali pod krošnjami stoletnih hrastov, tam modrovali, prisegali in darovali — lajšali vire bolečin. Kdaj so se Slovenci tja naselili, nihče ne ve. Zgodovina pravi, da so imeli Longobardi že leta 568 bitke s Slovani in sicer v Štivanu, v neposredni bližini Doberdoba, kjer so pozneje Doberdobci ob hladnih studencih Timave sprejemali krščanstvo.

Hrastov ni več, požrle so jih Benetke, kar ne, je zatrla prva svetovna vojska. — A narod še kljubuje!

Slika prikazuje del doberdobskega jezera ali ribnika. Redek, sloveč kraški pojav — kot cerkniško, tudi to jezero — presiha.

Misli, July, 1963

"Umreti Nočejo"

CELOVŠKA ŠKOFIJA JE TIRALA
SLOVENSKI NARODNI SVET
PRED SODIŠČE.

PISATELJ IVAN PREGELJ bi lahko napisal novo pretresljivo povest o koroških Slovencih pod naslovom: **Umreti nočejo!**

Tokrat bi se v povesti ne razvijal trdi boj za življenje med Slovenci in Avstrijo, ampak — na žalost! — med Slovenci in celovško škofijo. Zdi se, da se v manjši meri ponavlja nemški pritisk, ki ga je na svojih plečih preizkusil sv. Metod pred 1100 leti. Skoraj neverjetno je, da si upa celovška škofija kaj takega privoščiti prav v dneh, ko po vsem svetu odmeva mogočna okrožnica papeža Janeza XXIII PACEM IN TERRIS, v kateri je veliki mož med drugim položil na srce vsemu svetu, vsekako **pa zlasti svojim škofom**, kako je treba postopati **z narodnimi manjšinami**.

In vendar je res! Škofijski ordinarijat v Celovcu toži Slovenski Narodni Svet — in s tem vse **katoliško misleče koroške Slovence**, ki jih Narodni svet v javnosti zastopa.

Kako je do tega prišlo?

Ko je leta 1945. postalo gotovo, da koroški Slovenci ostanejo v Avstriji, se je našel v celovški škofiji mož, škofijski generalni vikar z imenom msgr. Kadras, ki je zamislil za Slovence kratek proces. Zanje in za Cerkev bo najbolje, da se čimprej utope v večinskem narodu in bo škofija lahko mislila na vse svoje vernike le v nemškem jeziku in v nemškem smislu. Splošen vtis je, da je g. Kadras neomejen vladar v škofiji in je sam škof dr. Köstner ves pod njegovim vplivom, čeprav tega noče priznati.

Generalni vikar g. Kadras se je od l. 1945 naprej silno prizadeval, da bi Avstrija sprejela v svoj državni zakon določbo, da se mora po šolah vse poučevati v obeh jezikih, čeprav v domači hiši rabijo zgolj slovenščino. Država je sprejela postavo o dvojezični šoli, izrecno pa dostavila, naj se krščanski nauk poučuje samo v materinščini. Ta uredba je izzvala nekaj vsakoletni plebiscit za prijave k slovenskemu pouku. Tedaj je škofija (bolje: g. Kadras . . .) izdala dekret, da morajo veroučitelji na vseh šolah poučevati v obeh jezikih.

Duhovščina se je po svoji vesti uprla in apelirala na škofa. Ustno jim je zagotovil vso pravico da ravnajo po svoji vesti, zapisal pa tega ni in tudi proslulega dekreta ni dal preklicati. Za duhovniki so pritiskali na škofijo zavedni laiki, zbrali 4.000 podpisov slovenskih staršev in jih poslali škofu z zahtevo po samo slovenskem pouku v krščanskem nauku. Škofija (bolje rečeno: g. Kadras . . .) je sicer dejala, da podpisi niso kaj pri- da veljavni, **ker niso sodnijsko overovljeni**, vendar je pritisk nekoliko popustil. Prosluli dekret je pa ostal kot je bil . . . Če ni bilo tožnika, ni bilo sodnika, če je pa kakšen nemški šovinist, zlasti zagrizen nemški učitelj ali celo šolski ravnatelj, zatožil duhovnika, da uči samo slovensko, se je škofija (bolje: g. Kadras . . .) sklicevala na dekret in duhovnik je moral ubogati ali pa . . . Škofova nezapisana beseda je takoj izgubila vso veljavo!

K škofu so začele hoditi deputacije. Poslal je več ko enkrat Narodni svet. Škof je zmerom na novo dal ustna zagotovila in tolažil, da bodo dobili pismeni odgovor. Dobili ga niso nikoli.

Posiljali so deputacije kmetje sami. Tudi njim je bila dana obljuba, da bodo v škofiji vse na novo premislili in primerno odgovorili, vendar pa da je prva dolžnost dobrih vernikov — ubogati pristavno oblast . . .

Deputacije so posiljali akademski absolventje in drugi izobraženci — z enakim uspehom.

Pred škofovim odhodom na koncil v Rim je ordinarijat spet obljubil pismeni odgovor. Ni ga bilo. Ko se je škof vrnil, so šli vprašati, kako in kaj, pa se je nekako začudil: "Ali še niste dobili odgovora?" Seveda ga niso, tudi naslednje tedne ne.

Narodnem Svetu in vsem, ki jih zastopa, je potekala moč potrpežljivosti. Tedaj se je zgodil v Dobrli vesi v nebo kričec dogodek. Kaplan Ignacij David je učil otroke krščanski nauk po slovensko, ravnatelj, zagrizen Nемеc in še ateist po vrhu, ga je tožil na škofijo in — **škofija je kaplanu prepovedala nadaljnje poučevanje na šoli!**

To je izbilo sodu dno in Narodni Svet je izdal svojo spomenico, ki jo je dne 28. marca objavil NAŠ TEDNIK-KRONIKA, izhajajoč v Celovcu. Spomenica je v glavnem postavila javno vprašanje: **Kdo je v škofiji odgovoren za vse to početje?** Z drugo besedo: Ali vlada v škofiji škof Köstner ali njegov generalni vikar monsignor Kadras?

Spomenico so ponatisnili razni slovenski listi po svetu, kratek izvleček iz nje tudi MISLI pri nas. (Menda bomo zdaj vsi dobili poziv pred sodišče?)

Škofija (bolje rečeno: g. Kadraš . . .) je "energično" reagirala. NAŠEMU TEDNIKU je poslala popravek po tiskovnem zakonu. Če bi odklonil objavo, **bo pa tožba.**

Narodni Svet je po posvetovanju s svojimi advokati odločil, da objavo "popravka" odkloni. Izgovor je ta, da popravek formalno ni v redu in se sričke vprašanja sploh ne dotakne. Na to je škofija (bolje rečeno: g. Kadraš . . .) naročila svojemu advokatu, naj vloži tožbo. To se je zgodilo.

Prva razprava pred sodiščem je **bila že 24. junija.** Seveda še nič ne vemo o njenem poteku, pa tudi še ni moglo kaj posebnega iz nje nastati. Saj se mora taka reč vleči in vleči.

Narodni Svet je v svoji spomenici ob zaključku apeliral na "pravični čut vesoljne Cerkve in na krščansko čuteči svet izven naše dežele". Zdi se nam, da bi ta apel ostal precej neopažen, pa zdaj

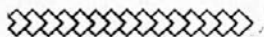
bo škofija sama omogočila, da ga bo slišal široki svet in si napravil sodbo o početju celovške škofije. In uverjeni smo, da ne v — njeno čast!

★

KAJ MOREMO PRI TEM MI?

Nekaj pa le! **Darujmo za KOROTAN, dom slovenskih koroških dijakov na Dunaju!** Vrnili se bodo v domovino kot izobraženci in delali za svoj narod in njegove pravice, ko bo kdo drug zamenjal g. Kadraša v škofiji. Podprimo jih! — Dolej je na poziv v majski številki MISLI prišel samo en dar — **Franc Danev je poslal en funt.** Dodaj je urednik 10 funtov in dodale so MISLI 10 — poslano Mohorjevi v Celovec.

Zdaj pa vendar še drugi sezite v žep!

O NARODNIH MANJSINAH je rajni papež zapisal

(Iz zadnje enciklike: Pacem in Terris)

ODNOSE MED POLITIČNIMI SKUPNOSTMI mora urejevati čut pravičnosti. To se pravi, da morajo druga drugi priznavati razne pravice, pa tudi druga do druge vršiti razne dolžnosti.

Politične skupnosti imajo predvsem pravico do obstanka ter do lastnega razvoja in napredka. Prav tako do sredstev, ki so jim za napredek potrebna. Imajo pravico, da se neovirano same trudijo za svoj lastni razvoj in se obenem potegujejo za svoje dobro ime in čast, ki jim gre. Njihove dolžnosti do drugih so pa v tem, da v ničemer ne kratkajo istih pravic ljudem, ki so organizirani v drugačnih političnih skupnostih.

Kakor v odnosih med poedinci nikomur ni dovoljeno, da si pomaga naprej na škodo bližnjega, prav tako na mednarodni ravni nobena država ne sme jačiti le sebe, druge pa tlačiti v tla. Prav j. rekel sv. Avgustin: "Če kraljestva pozabijo na pravičnost, niso več kraljestva, ampak razbojniške bande."

Lahko se zgodi in se tudi dogaja, da trčijo druga ob drugo prednosti in koristi, ki razne države za njimi stremijo. Toda po tej poti nastalih nesporazumov ni dovoljeno reševati s silo orožja, pa tudi ne s prevaro in zahrbtnostjo. Reševati jih gre, kot je edino v skladu s človekovim dostojanstvom: skupno je treba pretehtati in proučiti ve-

ljavnost nasprotujočih si zahtev, nato pa jih poravnati z medsebojnim dogovorom v znamenju pravičnosti in popustljivosti v mnenju.

O narodnih manjšinah, posebej

V poglavje o pravičnosti spada še posebej razvoj politične teorije, ki je obveljala od 19. stoletja naprej, namreč da si vsak samostojen narod želi tudi lastno državo. Iz raznih razlogov to pač ni vedno mogoče, zato morajo pogosto manjše narodne skupine živeti v mejah tuje države in tako nastanejo zanje globoko resni in težki problemi.

Ob tem dogajanju je treba popolnoma jasno izreči, da resno krši pravičnost, kdor kakorkoli zavira življenjsko silo in številčno naraščanje teh manjšinskih ljudstev. Krivica je toliko bolj kričeča, če kdo dela na to, da bi take manjšine kar izumrle.

Nasprotno pa odlično služijo zahtevam pravičnosti tiste civilne oblasti, ki gredo vsestransko na roko narodnim manjšinam v njihovem naravnem razvoju, priznavajo njihov jezik, njihovo kulturno ozadje, šege in navade prednikov, ter jim ne delajo ovir v naporih za lasten gospodarski napredek.

Z BENGALSKIH POLJAN

Piše p. Stanko Poderžaj S.J. misijonar v Indiji

Prisrčna zahvala

Bog obilno povrni vsem, ki se me spominjate v molitvi in z darovi. Ponovno mi p. urednik pošilja vaše prispevke in ponovno pristavlja: od toliko in toliko **Neimenovanih**. No, ste pa zato toliko bolj imenovani v nebeških knjigah — prisrčna vam hvala!

O naših rdečkarjih

Zadnjih sedem let našega življenja in dela v Chandernagoru je poteklo v neprestanem boju z rdečkarji, na oblasti. V mestnem svetu je bilo po 18 ali 19 komunistov z županom vred. Kot župnik katoliške fare sem imel z njimi opravka domala vsak dan. Včasih so bili v obraz prijazni, za hrtom pa vedno grizljivi. Cerkvi so naprtili visoke davke, ki jih prej nikoli ni bilo. Prostor okoli cerkve, ki je služil za park, so spremenili v mestno rotarnico in smetišče. Tudi pokopališče so domača uničili.

Pravi ples se je pa začel, ko sem na prevelikem pokopališču sklenil ograditi tretjino sveta in na njem zgraditi šolo. Prostor je bil v ta namen sijanjen, zato pa tudi polno ovir. Mestni svet je dovoljenje na vse načine zavlačeval. Končno so ga izrecno odklonili, češ da ne gre zidati šolo na grobovih... Na to sem jim zagrozil z apelom na višjo oblast. Premišljevali so mojo napoved več dni in nato poverili zadevo v preiskovanje zdravstvenemu referentu. Ta je po temeljitem študiju izjavil, da zdravstveni odsek ne vidi nobene nevarnosti za higieno.

Niso se vdali, zgrabili so stvar z drugega konca. "Saj nimaš nikake pravice do tega zemljišča, pokopališče je mestna lastnina!" Tedaj sem pa res moral napraviti vlogo na pokrajinsko vlado. Kar tri ministrstva so dolge mesece preiskovala mojo pritožbo, končno pa odločila v moj prid. Rzsodba je bila: Celotono pokopališče je last čandenagorske župnije, lahko naredi z njim, kar hoče.

Mislite, da je bilo težav konec? Še daleč ne! Zaprli so mi vodo in še drugače nagajali. Ne vem, kako bi bilo z nameravanim zidanjem šole, da ni prišla povodenj od Tibeta dol: Kitajci so vdrli v deželo, saj veste, kako je vsa Indija debelo pogledala! Toda naši mestni rdečkarji so bili drugačnega mnenja. Veselili so se prihoda kitajskih tovarišev in se pripravljali za slovesen sprejem. S tem so pa same sebe zapečatili. Pokrajinska vlada jih je pognala s stolčkov, nekatere tudi zaprla — z županom na čelu! Mestno upravo je prevzel vladni komisar in jaz sem imel potrebno vodo v 24 urah.

Nova šola in nova služba

Novo šolo sedaj imamo. Toda zaenkrat je prtiličje in z njim 21,000 ameriških dolarjev dolga... Tako imamo zdaj dve šoli, približno eno miljo vsaksebi. Predstojniki so mi odvzeli breme župnikovanja, ki ga je prevzel domačih. Meni je ostala skrb za šolo. Ker imam dve, se vozim na rdečem Ducati motornem vozičku od ene do druge kar po desetkrat na dan. Nastanil sem se pa v novi šoli in z menoj vred so se tam nastanile skrbi za odplačevanje in vzdrževanje šole. Včasih mi popuščajo živci in še kaj drugega kje zaboli, zato prosim: oprostite, da se tako redko oglašam. Sem se res že kar nekam odvalil tipkanja rojaka, ko je tako težko zbrati misli.

Iz srca bom hvaležen za vsak dar, pa naj bo penny ali cent — ali kakor se bo že imenoval avstralski drobiž v'decimalnem' denarju. Ostanite, dragi rojaki, Bogu in Mariji priporočeni. V molitvi se vas hvaležno spominja vdani **p. Poderžaj**.

Opomba ured: — Naslednji darovi za misijonarja še niso bili objavljeni:

£ 5-0-0: Neimenovan, Neimenovana;

£ 3-0-0: Julka Pavličič;

£ 1-0-0: Marija Rožman, Neimenovan, Stefan Boelckey, Franc Danev.

Lepo se priporočam za nadaljnje darove.

VEČ KOT VSA PREGANJANJA škoduje Cerkvi to, da katoliški starši premalo skrbje za duhovniški naraščaj. Le prepogosto celo naravno nasprotujejo sinovom, če želijo postati duhovniki. Tako je potožil clevelandski škof Hoban v svojem pastirskem listu. Če je treba v Ameriških Združenih Državah tako potožiti, ko imajo vendar na vsakih 800 katoličanov duhovnika, kaj naj rečemo o drugih krajih? Škof Hoban zaključuje: "Za družino, ki je res katoliška, ni večje časti in večjega blagoslova, kot je poklic enega ali več otrok za duhovniški ali redovniški stan."

KAJ JE ZDRAVNIK POVEDAL

v "seminarju" o mladostnikih

V junijski številki smo na strani 185 omenili seminar sydneyjske univerze, ki študira probleme mladostnikov iz vrst imigrantov. Zdaj imamo že knjigo (MIGRANT YOUTH — Australian Citizens of Tomorrow), ki je seminarska dognanja natisnila. Med njimi je kratek govor, ki ga je imel v seminarju zdravnik dr. R.F. Rossleigh. — Ur.

★

KO SMO DANES DOPOLDNE nadaljevanje razprave in je debata postala vroča, je zaklical eden "starih" Avstralcev:

"Če imate vi v vsem prav, mi pa vse narobe ravnamo, povejte nam naše napake in popravili jih bomo!"

Toda nihče ni rekel, da je v Avstraliji vse narobe.

Želim spregovoriti o neki ustanovi v avstralskem življenju, ki je zelo dobra in v Evropi nima para. V mislih imam takozvanega "splošnega zdravniškega praktikanta" (General Practitioner) ali družinskega zdravnika. V čast si štejem, da sem kot nov došlec v to deželo mogel postati hišni zdravnik mnogim "stariim" in "novim" družinam in sem ponosen na to, da predstavljam danes tu pred vami "Avstralski kolegij hišnih zdravnikov".

Hišni zdravnik se mora baviti z mnogimi različnimi vprašanji, ki stoje pred ljudmi dan za dnem — zdravljenje telesnih bolezni je samo drobec njegove prakse. K njemu prihajajo mladi in stari po nasvet in pomoč v najbolj zasebnih zadevah. Če se ti posreči, da ljudem taka vprašanja povoljno razrešiš, si jim zagotovil — duševno zdravje.

Že dolgo vrsto let opazujem trenja in medsebojna nasprotja v družinah imigrantov. Poznam otroke, ki so izgubili vse spoštovanje do staršev, in poznam starše, ki so zbegani in zaskrbljeni, ker so izgubili vse stike z otroki. Razlogov za to stanje je brez števila, dotakniti se hočem le nekaterih.

Najprej mi prihaja na misel zadeva, ki jo je že omenil tu dr. Radziowski, namreč nevarnost, ki je v tem, da otroci prevzamejo vlogo tolmačev za starše. Prepričan sem, da v tem tičijo ko-

renine za bodočo duševno stisko in nevrozo — živčno bolezen. Otroci morajo večkrat tolmačiti zdravniku zadeve, ki so popolnoma neprimerne za otrokovo uho. — Na primer: otrok tolmači nerednosti v materini menstruaciji! Ali je pa eden od staršev duševno bolan in otrok naj simptome razlaga zdravniku! Skušnja me uči, da te reči na otroka vplivajo naravnost porazno. Dostikrat se moram bolj potruditi, da mlademu človeku te reči razložim, kot da mu skušam očeta ozdraviti. Če se mi ne posreči, imam namesto enega bolnika kar dva. Na splošno rečeno: otrok, ki mora tolmačiti za starše, si začne domišljati, da je že "velik". Oče in mati mu nista več potrebna kot varuha — on je varuh obeh! Iztiril se je in to se mu bo vedno poznalo.

Druga zadeva, ki hišni zdravnik le prepogosto nanjo naleti, je okolnost, da imigrantje premalo vedo o socialnih ugodnostih v Avstraliji. Ne samo to, niti ne čutijo potrebe, da bi se o njih poučili. Velika večina mojih klientov med novimi vseljenci nima zdravniškega in bolniškega zavarovanja. Večina nosečnic pride k zdravniku šele proti koncu nosečnosti in se nič ne zavedajo, kako važen je pogosten pregled pred rojstvom. In zopet: večina otrok ni cepljena zoper nalezljive bolezni.

Zdi se mi, da tukajšnji narodnostni tisk in organizirane skupnosti imigrantov kaj malo store za pouk v teh tako važnih zadevah.

Rekli boste morda: vse to se tiče več ali manj fizičnih bolezni, mi pa razpravljamo tu v prvi vrsti o duševnem zdravju mladine. To je že res, pa jaz sem prepričan, da obe vrsti bolezni z roko v roki potujeta. Kdor je telesno bolan, tudi duševno ne more biti popolnoma zdrav. In še to naj rečem: Navaditi se moramo na to, da se matere, ki so prišle v Avstralijo iz Evrope, posebno če so iz južne Evrope, ne bodo nikoli dobre znale angleščine. Nujno je treba, da jim govorimo v jeziku, ki ga razumejo.

Gospe in gospodje, zbrani smo tu, da razmišljamo o imigrantskih mladostnikih in otrocih, ki bodo jutri avstralski državljani. Da, tu igramo vsak svojo vlogo pri ustvarjanju naroda in države. Uverjen sem, da bo Avstralija znala lepo ujediniti, kar je dobrega v kulturi "starih" in "novih" Avstralcev.

Prosil bi, naj nam dr. Colja razloži, zakaj bi ustanova "hišnega zdravnika" v Evropi ne imela para. Kaj je hotel ta doktor povedati s tem? In še kaj drugega bi nam dr. Colja mogel povedati — ali ne? — Ur.

POL STOLETJA AFRIKE

v mojem doživljanju

Blaž Stare, Slovenija

ČE SI HOČEM ŽIVO PREDSTAVLJATI, kako zelo se je svet spremenil, odkar tudi jaz tlačim travo na njem, ni nujno potrebno, da se zagledam v Afriko. Je dovolj sprememb kar tu ob meni in to na vseh straneh in v vseh pogledih. Vendar sem se te dni z izrednim začudenjem ustavil ob poročilu, ki sem ga bral v dnevniku o načrtih za "vseafriško edinstvo ali vsaj povezavo." Bral sem:

"Štiri dni so zborovali v starodavni etiopski prestolnici, Addis Ababi predsedniki 30 afriških držav. Dne 26. maja so skupno podpisali važno listino (Charter), s katero ugotavljajo potrebo tesne povezanosti vseh afriških držav. Zdi se, da so imeli pred očmi nekake Združene Države Afrike, do česar naj privede bodoči razvoj v kar najkrajšem času".

To časniško poročilo, mi je dalo mnogo misliti. Kakšna sprememba v pičlih 50 letih! Zatopil sem se v spomine.

Afrika! Kako sem jo doživljal od svoje otroške dobe do danes?

Še preden sem začel hoditi v šolo, sem vedel za zgodbo o Egiptovskem Jožefu iz sv. pisma stare zaveze. Morda ob istem času za beg v Egipt iz nove zaveze. Z Egiptom so stopili v moj svet faraoni, reka Nil, celo piramide. Toda ostalo je pri Egiptu, nobene zveze ni imelo z Afriko. Ali mi ni nihče povedal, da je Egipt v Afriki, ali sem na preslišal. In Egipt sam je bil tako daleč, da bi prav tako lahko bil nekje onkraj sonca.

Afrika s svojim imenom je stopila v moj svet nekaj pozneje, ko sem začel brati "Zamorčeka". Izdajala je ta listič za otroke misijonska Klaverjeva družba za Afriko. Kolikor sem takrat razumel, je šlo za zbiranje denarja, da je družba z njim odkupovala zamorske sirote in jih pripravljala na prejem sv. krsta. Kako in kam z njimi potem, tedaj nisem razmišljal. Ne vem, koliko je bilo to razloženo. Le to vem, da mi je branje o "zamorcih" pustilo v duši strašno sliko o Afriki, ki je potem šla z menoj v življenje. Obupna dežela, nikoli ne bo nič iz nje! In še vedno daleč, daleč — "za morjem" . . .

Stolnica v mestu Accra, država Ghana

Bil sem še ves otrok, ko mi je prihajalo nekaj na ušesa o Burih in njihovih bojih z Angleži. Buri so bili preganjani ljudje, Angleži banditi in roparji. Kje se je to godilo, sprva nisem vedel. Nekako mi je udarilo na uho in v dušo, da je bilo v Afriki. Pa kako v Afriki, saj so tam samo "zamorci" — črni, divji, nagi, skoraj nečloveški? Nekako sem zvedel, da so Buri belci in je torej vojna med njimi in Angleži zadeva belih, ne črnih "zamorcev". Bila je zame velika uganka, pa se danes ne vem, zakaj se nisem preprašal do njene rešitve. Tako se je Afrika umaknila iz mojega sveta še v večjo oddaljenost.

Kdaj sem dobil v roke knjigo "ABUNA SOLIMAN", ne vem več. In potem drugo: BARAGA IN KNOBLEHAR. Ker sem poprej poznal "Abuna Solimana", ki naj bi bil Knoblehar, sem v naglici požrl, kar je bilo pisano o njem in njegovih misijonih v Sudanu. V Sudan, ki je v Afriki, je Knoblehar prodiral s svojim podjetjem skozi Egipt — že dobro znano ime. Tako se mi je končno Egipt povezal z Afriko, oboje se je pa hipoma mojemu svetu za tisoč kilometrov približalo, zakaj Slovenec z Dolenjskega, misijonar Ignacij Knoblehar, je hodil tam okoli! In imel je s seboj še več drugih Slovencev in ti Slovenci so pošiljali v Ljubljano — zamorčke!

Vse to je bilo že takrat samo zgodovina. Ko sem bral, se mi je zdelo, da vse to spada nekako v tiste čase kot Egiptovski Jožef in Beg v Egipt. Ko je zmanjkalo branja, sem vprašal tu in tam, kaj je zdaj s Sudanom in njegovim edinim mestom Kartumom, pa v bližnji okolici ni nihče vedel odgovoriti. Daleč pa segal nisem. In tako se je Afrika časovno in krajevno spet potočila v neznanu oddaljenost.

(Naj tu pripomnim, da v Sloveniji poprečen današnji človek, ki je mlajši od mene, o Knobleharju in njegovih podjetjih v Sudanu kar nič ne ve . . .)

Prva svetovna vojna me je vrgla v okoliščine, ki mi niso dale nič prilike, da bi se v mislih ali drugače pečal z Afriko. Zanj sem vedel, to že, tudi pokazati bi znal na zemljevidu, kje leži. Drugače ni nič segala v moj svet, ki se je širil le bolj proti vzhodu in zahodu, ne pa na jug. V glavnem je pa tako ali tako ostal pri Evropi.

Spominjam se, da sem nekoč obstal pri besedi "kolonializem". Ni bila čisto nova beseda zame, pa do takrat sem jo srečaval brez želje, da bi ji spoznal pomen. Tistikrat me je pa obsedla. Obdržal sem jo na piki in polagoma prodiral v njeno notranjost. Menda sem jo dosti razumel po prvi svetovni vojni, ko so si evropske države delile med seboj ogromna ozemlja onkraj morij — prav posebno ravno v Afriki. O zamorcih in zamorčkih je bilo vedno manj slišati — ali pa beseda o njih ni segla v moj svet — Afrika je postala podnožnik Evrope.

Ali sem res šele med obema vojnama dobil v roke povest "Stric Tomova koč" ali kaj? Menda bo že tako. Vsakdanja skrb za življenje mi ni dala, da bi se dosti pečal z običnimi zadevami sveta. Ta knjiga mi je odprla pogled v Ameriko in njene težave z "zamorci", o čemer sem potem našel več in več branja. Napravil sem si sliko: Amerika je pobrala domala vse črnce širom po Afriki in jih odvedla na svojo zemljo za sužnje. Tako se je Afrika izpraznila in je kar naravno, da so jo poseleli beli iz Evrope, ko jim je bila tako pri roki. In naenkrat se mi beseda "kolonializem" ni zdela več tako grda, kot se je prej zdelo. Zares grda je pa postala — Amerika. Taka je bila slika v mojih očeh dosti dolgo. Danes vem, da ni bila čisto pogrešena, le preveč enostranska. Kolonializem bi ob njej ne smel postati lepši.

Med drugo svetovno vojno se je Afrika spet nagnila v moj svet. Pa samo tista njena severna proga ob Sredozemlju. Vojna sreča enim in drugim se je po njej premikala od vzhoda do zahoda in obratno. Res, bila je Afrika, pa vsa v evropski luči. Ko si bral in razmišljal, se ti ni zdelo, da se ti misli mude na drugem kontinentu. Meni se je gotovo tako godilo.

Po končani vojni se je začelo. Spominjam se, da sem nekoč videl napis v reviji: AFRIKA SE FREBUJA. Z zanimanjem sem bral, pa člankar je govoril tako na splošno in v velikih obrisih, da nazadnje nisem vedel dosti več, kot je povedal napis. Tudi če bi me bil kdo vprašal, kaj se bere

v članku, bi ne mogel dosti več reči kot ponoviti: Afrika se prebuja.

Toda dovolj je bilo, da je tudi mene "prebudilo". Odtlej sem oprezoval povsod, kaj bo kje brati o Afriki. In je bilo res — vsak teden več. Kar čez noč so iz "kolonij" začele rasti neodvisne države in to pod vodstvom samih "črnih". Belim so se umikali in hiteli domov. V olajšanje jim je bilo, da so se domačini spoprijemali sami med seboj in se klali. Saj ne bo nič, so se tolažili Evropejci, niso še Afrikanci zmogni sami vladati, še nazaj nas bodo klicali.

Pa niso dosti klicali nazaj. Najmanj z namenom, da bi jim beli še nadalje gospodarili. Služiti jim — to že!

Tiste dni sem bil po daljšem času spet v Ljubljani — star človek se ne spušča rad v svet in v teh naglih spremembah se kmalu postaraš, ko te razvoj pušča za seboj . . . Bil sem torej v Ljubljani in na lastne oči videl ter srečaval črne dijake iz Afrike, ki so poleg raznih drugih kulturnih znakov imeli v sebi tudi znanje slovenščine. Kakšna sprememba od časov, ko sem prvič bral "Zamorčeka!"

In zdaj torej to poročilo iz Addis Ababe! Državniki 30 afriških držav, ki so se zdele še prei malo leti nemogoče, so zborovali in zamislili nekako Afriško Zvezo, čeprav šele v povojih. In niso klicali na posvetovanje belih državnikov iz Evrope in Amerike, nasprotno: levite so jim brali!

Kako čudno kratka pot je bila od "Zamorčeka" do Addis Ababe! Kje so zdaj tisti neboljani zamorčki, ki sem v otroških letih zbiral zanje drobne avstrijske krajcerje za njihov odkup in krst? Glejte, pa sem celo bral nekje opazko, ki mi je dala misliti: Ta ali oni od njih utegne biti danes med državniki ene ali druge nove države na "črnem" kontinetu!

Nikoli bi ne bil verjel, da bo Afrika tako drugačna, odkar je prvič stopila v svet mojega doživljanja. Pa je bilo potrebnih za to spremembo komaj dobrih 50 let!

Hotel v mestu Accra, država Ghana

POVRAČILO ZA DELO

kaj pravi papež?

Ljudje se boje vzeti v roke v slovenščino prevedeno okrožnico Janeza XXIII. MATI & UČITELJICA. To bo zame gotovo pretežko branje, rečejo drug za drugim. Preberite teh nekaj točk in povejte, kaj je "pretežko". — Ur.

68. — Globoka žalost se nas polašča ob silno mučnem prizoru: v mnogih državah in na mnogih kontinentih prejemajo velike množice delavcev tako majhno plačilo za delo, da so prisiljeni oni sami in njih družine živeti v človeškega dostojanstva docela nevrednih življenjskih razmerah. Gotovo je vzrok temu tudi dejstvo, da je v tistih državah in na kontinentih industrializacija šele v prvih početkih ali še ne zadosti razvita.

69. — Vendar je v nekaterih teh držav bogastvo in nezmerno razkošje nekaterih v kričečem in žaljivem nasprotju s skrajno bedo velike večine ljudstva; v drugih nalagajo prebivalcem prekomerna bremena, zato da bi država dosegla v najkrajšem času tolikšno narodno bogastvo, kakor ni ga po zakonih pravičnosti in pravčnosti nikakor ne more pridobiti; drugod spet porabljajo ogromen del dohodkov za pretirano večanje državnega ugleda in določajo velikanske vsote za oboroževanje.

70. — Dodati je še, da v gospodarsko bolj razvitih državah pogosto odmerjajo visoka, celo najvišja plačila, za posle majhnega pomena in dvomne vrednosti, medtem ko so plače za vztrajno in koristno delo celih plasti delavnih in poštenih državljanov prenizke, nezadostne za življenje, v vsakem primeru pa v nobenem pravičnem razmerju s tem, kar njih delo prispeva k skupni blaginji, k dobičku zadevnih podjetij in k celotnemu dohodku državnega gospodarstva.

71. — Zato sodimo, da je naša dolžnost ponovno poudariti: višina delavske plače ne sme niti prepuščena ne svobodni gospodarski tekmi, ne samovoljni odločitvi močnejših, marveč se mora odmerjati brezpogojno v skladu z zahtevami pravičnosti in pravčnosti. To se pravi: delavcu je treba dajati tolikšno plačo, da mu zadostuje za človeka dostojno življenje in mu omogoča dostojno vzdrževanje družine.

Pri določanju pravičnih plač je treba upoštevati tudi sledeče: najprej, koliko posamezniki prispevajo k proizvodnji; nato gospodarski položaj,

podjetij, v katerih so delavci zaposleni; potem zahteve javne blaginje v deželi, posebno kar tiče polno zaposlitev prebivalstva; končno se je treba ozirati tudi na zahteve mednarodne blaginje, to je blaginje med seboj povezanih, po ustroju in velikosti različnih držav.

72. — Razvidno je, da veljajo navedene smernice vedno in povsod. A kako jih je treba prilagoditi konkretnim razmeram, se more določiti le z ozirom na bogastvo, ki je na razpolago. To se more biti in tudi je v različnih državah različno tako po naravi, kakor po množini; tudi v eni in isti državi se od časa do časa spreminja.

73. — Dejstvo je, da se v našem času, posebno še po zadnji strašni vojni, gospodarstvo držav naglo razvija. Ob tem se nam zdi primerno opozoriti vse na silno važno načelo socialne pravičnosti, namreč, da mora z gospodarskim razvojem držati korak tudi socialni napredek, tako da so večjega državnega bogastva deležni v pravnih meri vsi sloji državljanov. Paziti je treba in si na vso moč prizadevati, da se nasprotja med različnimi sloji državljanov, ki izhajajo iz gospodarskih neenakosti, ne večajo, marveč se po možnosti omiljujejo.

S V E T I O B I S K

Za praznik 2. julija

*Mludenka je prišla
v Hebron,
noseč Obljubo v cvetu,
glas pred Kraljem že zori.*

*Stari neverni Caharija
mesece pričakovanja šteje,
v Obiskovanju sprejme Jo —
brez besedi.*

*Elizabeta v poznih letih
z živo vero v Najsvetejše
Ga v Sorodnici spozna —
pozdravi Jo s slovesnimi očmi,*

*ko dete jo —
že v maternici razsvetljeno
z ognjem preroka Elije —
še nerojeno s skokom opozori,
da tu je radovanje*

*pred Jagnjetom
na poti v ciboriju
Marije — Služabnice, ki
poje Poveljevanje.*

Pavla Miladinovič

Kaj pravite

Število Slovencev v Avstraliji

SE VEDNO SAMO UGIBAMO, koliko nas je. In bomo ugibali do konca, zakaj nimamo in nimamo možnosti, da bi dognali vsaj približno natančno število.

Nekako se je uveljavilo, da navajamo število 10,000. Pogosto pa slišimo, da je to veliko pre malo. Nekateri mislijo, da bi bilo treba govoriti in pisati 15,000.

Kdo ima prav?

Zagovornik nižjega števila — kvečjemu 10,000 — nam je oni dan zmagoslavno pokazal številko cenzusa ali ljudskega štetja iz leta 1961.

Bilo je tiskano: YUGOSLAVIAN 27,396.

In je dokazoval:

“Vseh Jugoslovanov torej niti 30,000! Pa ne boste dejali, da smo Slovenci najštevilnejši. Vsaj Hrvatov je prav gotovo dosti več kot nas, Srbov morda nekoliko manj. Pa je treba pomisliti tudi na to, da so pod “Yugoslavs” šteti Madžari in Nemci in Albanci in še drugi, ki so bili rojeni v Jugoslaviji, zakaj Avstralcem “nationality” pomeni državljanstvo, ne narodnost. Pa tudi če imamo v mislih samo Slovence, Hrvate in Srbe, in če bi imeli vsi trije enako število ljudi v Avstraliji, odpade na Slovence število 9,132. Iz tega sledi, da je število 10,000, ki ga navadno navajamo, previsoko, ne pa prenizko.”

Mož je verjel, da ima prav. Ali naj sprejmemo njegove zaključke?

Dali smo mu pojasnilo:

“Poročila o izidu cenzusa niste pravilno brali. Tista ugotovitev: YUGOSLAVIAN 27,396 pomeni, da toliko Jugoslovanov v Avstraliji v juniju 1961 **ne ni imelo tukajšnjega državljanstva**. Ne pomeni pa, da je samo toliko ljudi prišlo v Avstralijo iz Jugoslavije”.

“A tako! Kje smo pa potem drugi, ki smo takrat že imeli avstralsko državljanstvo?”

“Poglejte tu v brošuri FACTS & FIGURES drugo številko. Tu piše: British subjects born in Australia 8,729,014. Takoj nato pa: British subjects born Outside Australia 1,254,620.”

“Kaj se to pravi?”

“To se pravi, da tiste Jugoslovane, ki so že imeli avstralsko državljanstvo, iščite v številu 1,254,620.”

Misli, July, 1968

“Ja, kako naj jih pa najdem?”

“Ja, saj to je tisto! Uradna Avstralija jih ni štela, mi jih ne moremo. Hočeš nočeš moramo ostati pri golem ugibanju.”

Toda dobri mož se ni dal ugnati. Kazalec si je započil v čelo in mislil. Čez čas se je zganil in povedal:

“Tudi po vsem tem se računji ujema. Tako le: Od tistih 27,396 tukajšnjih nedržavljanov iz Jugoslavije jih Slovincem ne morete dati več kot dobro četrtino — to je približno 6,600. To pa zato, ker vem, da je med Hrvati veliko več nedržavljanov kot med Slovenci. Za Srbe si ne upam kaj reči. Kar se tiče Slovencev, je pa tudi gotovo, da jih je le dobra tretjina vzela državljanstvo. Torej moramo številu 6,600 prišteti tisto tretjino, namreč okoli 3,300. Oboje skupaj znese šele 9,900. Tako je dognano, da nas vseh skupaj niti 10,000 ni, kaj šele 15,000!”

“Da, zares kratko in jedrnato! Za vas je torej dognano — blagor vam! Bom objavil vaše “dognanje” v MISLIH, morda se bo kdo oglasil in povedal, kaj misli o vašem dognanju.”

“Dobro! Naj le pove. Dostavite, da jih kličem na korajžo!!!”

LUNIN SVIT

I. Burnik

Medli kliči . . .

*Moje tavajoče sanje,
to nemirno frfotanje
splašanih večernih ur.
Razvneti zvoki,
ječavi glas tambur —
Moja vrtoglavost!*

*Truden, zbit,
gledam zbejen
spod kamina lunin svit,
ki naokrog v somraku
sniva.*

*In doma?
Kakor deklca igriva
sredi juga,
mesečina v sanjah guga
razmajana
tla. .*

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi otroci:—

Prejšnji mesec se nam je Kotiček izgubil. Ste ga kaj pogrešali? Nič ne de, ga boste pa tokrat s toliko večjim veseljem brali. Ta mesec bo nekaj otrok naše Slomškove šole prejelo zakrament sv. birme. Zato vam bom vsem povedala povest o fantku, ki je šel k birmi.

Bil je lep popoldan. Na modrem nebu se je prijazno smehljalo sonce. Na vasi je vladalo praznično razpoloženje, kajti jutri bo velik dan —birma! Zvonovi so slovesno zapeli, ko je prihajal v vas škof. Ob cesti so se zbrali radovedni otroci, da bi od blizu videli visokega gosta.

Tisto popoldne je bil mali Janež v velikih skrbch. Jutri bo birma, on pa še ni našel — botra! Danes je že potrkal na mnoga vrata, a povsod so mu rekli, zakaj ni prišel prej. Zadnji dan se boter ne išče. Tako se je proti večeru vrnil ves žalosten v hišo, kjer je stanoval z drugimi otroki. Kaj naj stori? Pa si je mislil: Zdaj pojdem brez večerje spat in morda bom umrl. Brez botra itak ne morem k birmi.

Tako je Janez legel. Ponoči se je prebudil. Nova misel mu je šinila v glavo. Hitro se je oblekel in tekkel proti župnišču. Tam je bila še tema. Nič za to, bom ga pa zbudil, si je mislil. Vzel je kamen in ga vrgel v okno. Čez nekaj časa se je prikazal pri oknu škof in vprašal: "Kdo je?"

"Jaz sem, Janez."

"Kaj bi pa rad?"

"Jutri bo birma, jaz pa še botra nimam."

"Zakaj pa se ne pomeniš o tem z atekom in mamico?"

Janez je povedal, da očka nima, mamica je pa bolna in leži v mestu. Danes si je sam skušal

najti botra, pa ga ni našel. Zato je prišel škofa vprašat, če bi lahko šel k birmi brez botra. Škof je malo pomislil in rekel:

"Janez, pojdi spat in bodi brez skrbi. Jutri boš imel botra."

Drugo jutro se je začela svečanost v cerkvi. Otroci v lepih oblekah so prihajali s svojimi botri. Janez je bil ministrant. Večkrat se je ozrl, če bi kje zagledal botra, ki mu ga je škof obljubil. Otroci in botri so že stali v vrsti. Janez ni vedel, kaj naj stori. Že so mu polzele solze po licih. Kaj če je škof pozabil manj? Že se je bližal škof vrsti birmancev, ko je nekdo prijel za roko Janeza in ga peljal v vrsto. Plašno se je deček ozrl. Za njim je stal škofov sofer in se mu prijazno nasmehnil. Janez si je obrisal solze in škof ga je birmal.

Po obredu v cerkvi so ga povabili tudi na kosilo v župnišče. Škof ga je vprašal, kaj bi rad postal, ko bo velik. Janez je samo debelo pogledal. Na to še ni nikoli pomislil. Pa nekaj je moral reči.

"Mogoče bom župnik, mogoče tudi škof s palico in kapo."

Škof se je smejal in rekel:

"Zakaj pa ne, morda je pa to božja volja. Samo priden moraš biti."

Predno je odšel, je škof namignil soferju. Ta je snel z roke zlato uro in jo molče nataknil Janezu na roko. Od začudenja je Janez odprl usta, a besede ni bilo iz njih. Zato je pograbil soferjevo roko in jo poljubil. Škof se je smejal, Janez je pa prišel do sape in rekel: Bog plačaj! In že ga ni bilo več v sobi.

Proti večeru se je škof odpeljal. Otroci so se spet postavili v vrsto in mu mahali v slovo. Janez je pa splezal na drevo, da je čim dalje lahko gledal za avtom, ki je počasi izginjal v daljavi. Na roki se mu je svetila ura, v srcu pa spomin na blagega škofa in njegovega soferja — Janezovega botra. — **Anica**

Na rojstni kraj mislim

Jaz sem že več let v Avstraliji, vendar se še spominjam, kako je bilo doma na Prekmurju. Tam sem živela pri svoji stari mami in hodila v prvi razred. Najbolj se spominjam dedeka, ki je bil več let bolan. Ves čas, odkar se ga spominjam, je ležal v postelji.

Še se dobro spominjam dneva, ko je dedek umrl. Vse je bilo tako žalostno v hiši. Mene je bilo kar strah. Zvonovi so tako mlo zvonili za pokoj dedkove duše. Doma za vsakim, kdor umrje, zvonijo. Ko ljudje slišijo zvonjenje, vsak reče: Bog mu daj večni mir! Ta navada se mi je

zelo dopadla. Ko zvonovi zvonijo, moli cela fara za pokojnega. Tu v Avstraliji je seveda drugače, ker ni veliko zvonov.

Štefka Sušec, St. Albans, Vic.

Pismo Tomažičevi deklici v Myrtleford

Draga Lili:—

★

Lepo je, da si se tudi ti oglasila v Koticku majniške številke MISLI. Mi se te še dobro spominjamo, ko si bila naša součenka v Slomškovi šoli. Pa tudi ti nas še nisi pozabila. Pišeš, da se še kar naprej učiš slovensko. Res škoda, da ne moreš biti med nami, da bi šla z nami na oder. Če nas je več, smo bolj korajžni. Pa se vsaj v Koticku še večkrat oglasi. Napiši nam kaj več o vašem kraju, o starših, sestrici in bratcu. Ko boš pa zopet v Melbournu, le pridi v našo šolo, čeprav samo enkrat. Nam boš kaj povedala, mi ti bomo pa zapeli. Na svidenje!

Lepo te pozdravljajo otroci Slomškove šole in učiteljica Anica.

Tri sestrice pišejo

V aprilu je naša Cvetka morala v bolnico. Bila je operirana na mandeljnih. Ata je delal, zato jo je peljala v bolnico Liličina mama, ki je bila ravno pri nas. Cvetka pravi: Nič se nisem bala iti v bolnico, ko sem pa ostala sama, so mi sölze silile v oči.

Drugi dan je bila že operirana in potem ni mogla več govoriti. Zato je molila, da bi kmalu ozdravela in šla domov. Tretji dan so že pustili mamo k njej. Potem se ji je vrnil glas in se je veselila, da bo kmalu spet lahko pela.

In res smo za materinski dan vse tri zapele na proslavi. Mama je rekla, da nas je dobro poslušala. Tudi Cvetko in Franc Purgar sta rekla, da smo bile pridne. To se nam je dobro zdelo, ker doma dostikrat slišimo: "Oh, kako ste porodne!"

Včeraj smo bile z atom in mamo v St. Albansu na materinski proslavi. Tam nam ni bilo treba iti na oder, samo gledale smo in poslušale. To se nam je zelo dopadlo.

Uršičeve: Cvetka, Jožica in Magda

POGREB ZGORELEGA SLOVENSKEGA FANTA

V torek 25. junija je bil pretresljiv pogreb v Coomi, N.S.W. Rojak iz vasi Koritnica, župnija Knežak, 31 let stari France Sedmak je v soboto poprej zgorel v svojem stanovanju v Island Bendu, okoli 50 milj od Coome. V delavski baraki tam je stanovalo kakih 40 fantov, pa ob času požara so bili večinoma na delu. Le kakih sedem je še spalo, med njimi France. Goreti je začelo zjutraj po sedmi uri. Neki španec jih je zbudil in so se vsi resili, razen Franceta. Tudi on je vstal, pa bil tako omoten, da se je zakasnil. Od vrat, ki jih je že odprl, ga je vrglo nazaj in zgrudil se je v plamenih. Vsega ožganega so potegnili s pogorišča.

Nesreča je vse silno pretresla. Za pogreb so želeli slovenskega duhovnika in sem se odzval. Vsi fantje so si vzeli prost dan in kakih sto je prišlo na pogreb. Prinesli so vence prijatelju v slovo. Med pogrebnim govorom so bili globoko presunjeni, ko so si jemali k srečnemu besede:

"Dolgost življenja našega je kratka,
a dneva ne pove nobena pratka."

Nekateri resni fantje so kar priznali: France se je moral za nas žrtvovati, da bomo mi začeli malo bolj resno živeti. Zbrali so med seboj skoraj 50 funtov za sv. maše za pokoj Francetove duše. Želeli so, da nekaj maš pošljem v Knežak, da bo Francetova mati mogla biti pri njih in jih darovati za ljubljenega sina. Grob so kar zasuli z venci. Na enem sem bral napis: Francetu — slovenski fantje.

Žalostni, vendar pa potolaženi smo zapuščali pokopališče, ko sem še enkrat naredil nad grobom križ in zaklical:

Le Križ nam sveti govori,
da vidimo se še nad zvezdami.

Zbogom, France, in na svidenje! Počivaj v miru božjem! Tvojim domačim pa iskreno sožalje.
— P. Odilo v Sydneyu.

Iz Slovenske Duhovniske Pisarne N.S.W.

Službe božje

Nedelja 21. julija (tretja v mesecu) **Leichhardt**, sv. Jožef ob 10:30.

Nedelja 28. julija (četrti v mesecu)
Sydney (St. Patrick) ob 10:30
Villawood (Gurney St.) ob 10:15.

Nedelja 4. avgusta (prva v mesecu) **Blacktown** ob 11.

Nedelja 11. avgusta (druga v mesecu) **Sydney, St. Patrick** ob 10:30.

IZ ROKAVA P. ODILA

(s str. 202)

neza vice precej izpraznile, ko je bilo opravljenih toliko svetih maš. Saj je vsaka maša skrivnostna ponovitev daritve na Križu. Kako bogato se je torej razširila in dvignila zakladnica sv. Cerkve, ko je bilo opravljenih za pokojnega papeža na tisoče in tisoče maš!

Toda vedeti moramo, da to ni mrtev zaklad, temveč živ. Bogastvo iz njega se po posebnih kanalnih venomer razteka na vse strani, ko Cerkev razpisuje odpustke. Takrat jemlje razsipno iz tega zaklada in naklanja bogastvo dušam živih in mrtvih.

Naša udeležba pri Telovi procesiji

Sydneyska nadškofija vsako leto vabi k procesiji sv. Rešnjega Telesa v Manly-ju posebno narodnostne skupine v narodnih nošah in pod na-

Zapovedan praznik Velike Gospojnice, 15 avgusta, pade letos na četrtek po drugi nedelji. Udeležba pri sveti maši veže kakor ob nedeljah. Povsod bodo tudi večerne maše.

SLOVENSKA MOLITVENA ZVEZA

V okrilju Apostolstva molitve nam papež naroča moliti, da bi bogoslovni znanstveniki in pridigarji razlagali in učili božjo besedo v skladu z živim naukom Cerkve in s potrebami današnjega časa.

Slovenska Molitvena Zveza nas posebej prosi za molitev, da bi božja beseda v zasluženi Sloveniji mogla priti do vernikov svobodna in neokrnjena in da bi ji protiverska propaganda ne zaprta poti do slovenskih src.

NAŠE ROMANJE V AVGUSTU

V nedeljo po prazniku Marijinega Vnebovzvetja — 18. avgusta — bomo spet poročali v **ROOTY HILL**, kjer smo bili lani za maj in smo se tako lepo imeli.

Podrobnosti v avgustovi številki.

rodnimi zastavami. Letos, v nedeljo 9. junija, smo se tudi Slovenci prvič pokazali v narodnih nošah. Ni jih še bilo veliko, pa so vzbudile pozornost. Slikal nas je fotograf največjega sydneyjskega jutranjika: Sydney Morning Herald. Poleg skupine narodnih noš se je udeležilo procesije še kakih 80 drugih naših ljudi. Dosti dobro smo se predstavili, upamo pa, da bo prihodnje leto vsaj 20 narodnih noš in še večje število drugih udeležencev. Saj mogočna procesija na tako krasnem prostoru tik nad morjem kar sama vabi in kliče: Pridite in počastite Najsvejši še skupno s tisoči in tisoči sovornikov iz mnogih narodov, ki jih marsikaj loči, ista vera pa tesno povezuje.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Daniel Racek, oče Stanislav, mati Karolina r. Kastelic, Erskineville. Botrovala Marko in Ana Tumpa — 7. maja. 1963.

Karl John Konič, oče Ivan, mati Slava r. Penko, Strathfield. Botrovala Jože in Bernarda Cavalloro — 10. maja.

Benamina Selak, oče Peter, mati Francka r. Zadnikar, Randwick. Botra Silva in Justina Glavnarič — 10. maja.

Ina Maria Putre, oče Ivan, mati Irena r. Gordijenko, Blacktown. Botrovala Štefan Kučič in Erika Putre — 12. maja 1963.

Marija Rupčič, oče Marijan, Mati Joana r. Delano, Paddington. Botra Ambo de Santis in Marija Hrobat — 24. maja.

Vivian Ana Sedlbauer, oče Dalibor, mati Lina r. Poles, Lalor Park. Botra Renato Poles in Pavla Šiškovič — 2. junija.

Rudi Julio Kovačič, oče Alojz, mati Julija r. Bedič, Blacktown. Botra Ludvik in Marija Gaspar — 2. junija.

Andrej Anton Šimec, oče Anton, mati Ivanka

r. Pajk, No. Bondi. Botra Ignac in Cvetka Skala — 8. junija.

Diana Rožič, oče Anton, mati Olga r. Marsič, Merrylands. Botra Peter Zorzut in Lidija Puc — 16. junija.

Maks Robar, oče Maks, mati Jožica r. Klobasa, St. Mary's. Botra Karl in Jožica Twrdy.

Denis Anton Hrvatini, oče Emil, mati Dora r. Kalčič, Cabramatta. Botrovala Jože in Cilka Dekleva — 9. junija.

P o r o k e

Florjan Vojska, rojstni kraj Sebelje, in **Kristina Jug**, Volče — 18. maja 1963

Ivan Jurin r. kr. Preko, Hrvatska, in **Jožica Lasič** iz Slovenjgradca — 18. maja 1963.

Anton Omerzel, r. kr. Radlje, Marenberk, in **Frida Edelsbruner** od Sv. Benedikta v Slov. Goricah — 18. maja.

Anton Vozelj, r. kr. Osredok, in **Lojzka Kuselj**, rojena v Nemčiji — 8. junija 1863.

Ivan Cencič, Borjana, in **Boženka Sutič**, r. kr. Gradac, Dalmacija — 22. junija.

Anton Podrug, r. kr. Dičmo, Dalmacija, in **Marija Jezernik** iz Celja — 22. junija.

NEW SOUTH WALES

Gladesville. — Sporočam, da se odpravljam na obisk v domovino in prosim, da mi list zadržite za nekaj mesecev, dokler se spet ne oglašim. Odidem 23. junija. Lepo bo spet videti Slovenijo. Bil sem tam samo enkrat za malo časa in se prav malo spominjam, kako je bilo. Vendar me sree vleče nazaj, posebno na Bled, kjer je bilo tako lepo takrat na jezeru. Med potjo v domovino se bom ustavil tudi v Lurdu in Fatimi, če Bog da. Ako se mi to posreči, se bom v Marijinih svetiščih spominjal Slovencev v Avstraliji, posebno tistih, ki se ne morejo več vrniti v rojstno domovino zaradi političnih razmer. Spominjal se bom tudi MISLI in njihovega urednika v zahvalo, da s tem listom napravite toliko dobrega za Slovence, ki jim je v Avstraliji treba kazati pravo pot. Torej srečno in mili Bog daj našemu listu dolgo dolgo življenje. Z vsem spoštovanjem Vam kličem: Na svidenje! — **Rihard Bogatec.**

Warrawong. — Želim napisati par besed glede pokojnega **Leopolda Samsa.** Omenjeni je živel v Wollongongu približno sedem let. Bil je poročen in imel dva otroke. Nekako o Božiču je zbolel in zdravniki so mu napovedali samo še kakih šest mesecev življenja. V upanju, da se bo pozdravil v rojstni domovini, je odpotoval tja v preteklem aprilu, a že po 10 dneh bivanja doma umrl v ljubljanski bolnišnici. Tukaj zapušča ženo Pavlo in dva otroke. Rodil se je leta 1931 v Prelazju na Primorskem. Pokopali so ga v Pregarjih blizu Ilirske Bistrice. Tukajšnji Slovenci — Wollongong in okolica — smo napravili zbirko za vdovo Pavlo in bi želeli, da MISLI prinesejo poročilo. Za zbirko so odgovorni rojaki Viktor Čič, Slavko Žvab in podpisani. Za pravilnost seznama jamči tudi Aibin Drole. Lepa hvala vsem! — **Pavle Arhar.**

Darovali so:

- £ 3-0-0: Anton in Marija Kosi;
- £ 2-0-0: N. Gačnik, M. Oder, J. Klinar, A. Ambrožič, J. Iskra, J. Urbanc;
- £ 1-10-0: Karel Mezgec;
- £ 1-0-0: A. Drole, J. Brodnik, M. Brodnik, Sl. Žvab, V. Čič; Edv. Dekleva, Fr. Štefanič, P. Hvalica, A. Pirnar, F. Marol, A. Franetič, A. Ob-

lašček, A. Tuljak, F. Iskra, F. Javševc, St. Zavšek, Al. Pelko, P. Arhar, M. Žvegljič, K. Sedmak, M. Lipol, St. Fatur, J. Božič, L. Golobovski, I. Belčar, E. Kogoj, St. Herič, A. Drmota, P. Kreševič;

£ 0-10-0: M. Vekar, L. Figar, F. Krajnc, M. Tull, D. Ivašič, M. Mali, Gr. Maskon, A. Velišček, A. Dodič, M. Poropot, A. Sinko, Zv. Groznik, druž. Podbevšek, K. Šiftar, T. Mlinarič, M. Žvanut, druž. Kette, I. F. Švajger, J. Prime, R. Legiša, I. Marinkovič, L. Pantar, J. Sink, J. Čuk, druž. Frančič, M. Čelin, St. Gombač;

Šil. 6: Ivan Pačnik; šil. 5: N. Wirt, V. Šimberger; šil. 2: F. Vatovec.

Mayfield. — Pošiljam za sv. mašo v zahvalo Mariji Pomagaj. Pred časom sem morala v bolnišnico zaradi operacije na obeh nogah. Zile so nagajale. Operacija je bila uspešna in sem se mogla vrniti k svoji družini in se počutim zdravo. Hvala Bogu in Mariji! Lep pozdrav MISLIM. — **Ivanka Torbica.**

VICTORIA

Box Hill. — Sprejmite prisrčne pozdrave in želje za nadaljnje uspehe pri urejevanju krasnih MISLI. Vse z veseljem prečitam in za vse, kar je v listu, sem hvaležen. Kakih posebnih pripomb nimam, le zahvalo bi izrekel tistim, ki pošiljajo uganke in križanke. Vem, da je poleg mene mnogo takih, ki se radi kratkočasijo z njimi. Glede "Mož in žena" se mi zdi prav, da se enkrat udari po enih, drugič po drugih. Tako ne more biti zamer na nobeno stran. Končno prilagam naslov in naročnino za **novega naročnika**, ki sem mu MISLI priporočil in jih želi redno dobivati. Končam z lepim pozdravom vsem rojakom in rojakinjam — **Franc Kovačič.**

Sebastopol. — Po prihodu v Avstralijo sem zvedela za list MISLI in se želim takoj naročiti nanj. Ko ga bom prejela in čitala, mi bo krajši čas v deželi, ki je človeku sprva tako tuja. Vas pozdravlja **Veronika Čeh.**

South Yarra. — Vsak mesec nestrpno pričakujem prihoda MISLI in jih z veseljem prebiram. Ob tem lepem branju čutim dolžnost, da poleg naročnine prispevam tudi kaj za SKLAD. Zato danes pošiljam malenkost v priznanje Vašemu vzvišenemu delu, ki ga opravljate v korist nas Slovencev, razkropljenih po širni Avstraliji. Bog živí! — **Stanko Kolarič.**

So. Melbourne. — Razvezelila me je novica, da imamo papeško okrožnico Mati in Učiteljica že tudi v slovenskem jeziku na razpolago. Pošljite mi jo takoj. Tako se mi ne bo treba mučiti z njeno vsebino v angleščini, ki jo težko razumem. Lepo pozdravlja zvest naročnik — **Stanko Vrbnjak.**

Geelong. — Danes je nedelja in sem si rekel, da moram malo napisati za MISLI in poslati novi naslov. Ni še dolgo, ko sem se vrnil v Geelong iz Južne Avstralije. Tu je bolj prijetno, ker imam dosti prijateljev. V njihovi družbi se lepo imam, kadar čas dopušča. Res ni tako kot je bilo doma, vendar se dobro počutim, ko nisem več tako sam kot poprej. Tam sem komaj kaj slovenskega slišal. Bi še kaj napisal, pa že slišim, da prihajajo na obisk. Spet bomo imeli lep popoldan, pisanje moram pa kar zaključiti. Pozdravlja naročnik — **Franc Budja.**

CANCERRA, A.C.T.

Narrabundah. — To poročilo je precej zapoznelo, pa boljše pozno kot nikoli. Vsem Slovincem v Canberri in mnogim drugod po Avstraliji je dobro znan veteran slovenskih naseljencev v Avstraliji: **Frank Hribar.** V Avstraliji je že skoro 30 let. Tik pred novim letom se mu je rodil tretji sin, ki so ga krstili za Leona Johna Antona. Oče pravi, da bi rad imel hčerko, pa je tudi sin dobrodošel, bo čez leta z brati vred pomagal očetu pri gradbenstvu, ki je Frankov sedanji posel. (Ali ne bi očka in mamica vsaj enega sina skušala darovati Bogu in ga vzgojiti za mašnika? — Ur.) — Tudi naš sosed **Miro Penca** je dobil prirastek in sicer prav po želji: hčerko. Rodila se je v maju in so ji dali ime Majda Marija. Sina imajo že od prej, torej je deklica zelo dobrodošla. Očka pravi, da bo v pomoč materi pri vzgoji nadaljnje družine, zakaj želita si ustvariti prav lepo družino natančno po zares krščanskih vzorih. (Pa naj tudi Pencovi mislijo na novo mašo v družini! — Ur.) Obema družinama iskrene čestitke, novorojenca pa obilo cvetja na življenjski poti! — **Joža Maček.**

Mislí, July, 1963

Nyamup. — Dam vam na znanje, da smo se z družino preselili iz Melbourne sem v Zapadno Avstralijo. V bližini Margaret River smo dobili od države 443 akrov zemlje. Sedaj delamo na žagi blizu kraja Manjimup. Do naše zemlje imamo okoli smo milj. Ni bilo mogoče dobiti delo bliže naši posesti. Stanovanje imamo še kar dobro in plačujemo stanarine en funt na teden. Drva imamo za stonj, delo je pa dosti težko. Lepe pozdrave od naše familije uredništvu MISLI in vsem Slovincem v Sydneyu. — **Ivan Štruelj.**

Lepa hvala za pozdrave iz take daljine! Prihodnjic nam kaj povejte, kakšna je tista zemlja ob reki Margaret in kakšne načrte imate z njo za bodočnost. — Ur.

QUEENSLAND

Brisbane. — Letošnja veličastna procesija sv. Rešnjega Telesa je imela dvojni pomen. Proslavljala je svoj zlati jubilej in bila posvečena spomenu pokojnega "ljudskega" papeža Janeza XXIII. Pred polstoletjem se je na prostoru neke tukajšnje katoliške šole zbralo nekaj ljudi za prvo procesijo. Tako je bil postavljen temelj za vsakoletno mogočno katoliško manifestacijo mesta Brisbane in vsega Queenslanda. V novejšem času ji dodajajo pestrost zlasti novi naseljenci raznih narodov, ki prihajajo s svojimi verskimi in narodnimi zastavami ter v svojih narodnih nošah. Naš veleugledni nadškof Duhig je v vseh letih svojega škofovanja tu procesijo samo dvakrat zamudil, ker je bil na potovanju onkraj morja. Sedaj mu pa visoka starost 91 let brani, da bi sam nosil Najsvetejše. Slovenceci smo bili letos kar dobro zastopani, bolj kot druga leta. Želeti bi pa bilo, da bi tudi z napismi povedali, kdo smo, zakaj po samih naših banderih nas ne morejo prepoznati. — Poročilo iz Ljubljane ve povedati, da so pri razkopavanju tal v Gradišču spet našli dragocene ostanke iz rimskih časov. Naleteli so na bronast novec, ki so ga kovali nekako v letih 107-110. Sodijo, da ga je dal kovati cesar Trajan. Dalje so odkrili dele mozaika iz približno iste dobe, cel zaklad zlatnikov, del obzidja in freske. Te zadnje so odlično vidne na ometu, ki je v višini enega metra dobro ohranjen. Središče stare Emone je bilo prav v Gradišču. Ljubljancani smo lahko ponosni na te zgodovinske najdbe, ki potrjujejo visoko kulturo Rimljanov, ki so bili pred mnogimi stoletji naši predniki na tleh naše sedanje Ljubljane. — **Janez Primožič.**

RAZPRAVLJALI SO O NOVI USTAVI

Ves svet že ve, da imajo v Jugoslaviji novo ustavo. Veliko novega ni prinesla. Bolj važno je to, da je morala priti po "demokratski" poti — po vseh deželah so dolge mesece poprej o njej razpravljali in v ta namen sklicevali množične mitinge. Kako ogromno "zanimanje" so te razprave zbujele med ljudstvom, lahko razberemo iz nagajivega poročila v ljubljanskem dnevniku DELO. Ko to poročilo prebereš, si prisiljen reči eno v prid slovenskim komunistom: Dokler jim bo dovoljeno norce briti iz samih sebe in svojih, jih še ne bo slana pobrala. — Ur.

ZADNJIČ SEDIVA S PRIJATELJEM FONZELJNOM pri čaši pelinkovca pri Figovcu in razglabljava o tem in onem. Moj prijatelj Fonzelj je namreč novinar in je hudirjevo na tekočem o vsem, kar se dogaja doma in po svetu. Zato imava vsak teden redne sestanke, saj razumete, tudi jaz želim biti na tekočem in najbolje je, če dobi človek informacije iz prve roke. Pravil je torej Fonzelj oni dan, kako razpravljajo po vsej deželi o novi ustavi, oziroma o njenem — kako se že reče — predosnutku. Vse skupaj se mi je zdelo na moč zanimivo, a v glavnem je v časopisih že vse zapisano. Vendar pa je doživel Fonzelj čedno razpravo v dveh ali treh krajih, o kateri pa najbrž še niste brali. Sicer pa naj sam pove, kako je ošlo, tule jo dobesedno njegova pripoved (da se ne bo mogel "ven vleči"):

"Nekega dopoldneva je predsednik krajevnega odbora SZDL prejel pismo, priporočeno in expres, v pismu je bilo zapisano:

Dragi tovariši iz krajevnega odbora!

Kot veste, je v teku javna razprava o predosnutku nove ustave. Seveda bo treba organizirati razpravo tudi v vašem kraju, in to čimprej. Poiščite predavatelja in dvorano, sicer pa že sami veste, kako in kaj. O razpravi nam pošljite izčrpno poročilo.

Občinski odbor

Predsednik je seveda takoj pljunil v roke in pričel delati. Najprej se je lotil razmišljanja o pripravah; dvorana, to bodo dali gasilci; predavatelj, hm, to je že nekoliko teže. Lahko bi bila učiteljica, če ne bo šlo drugače. Samo premlada je, sploh pa ženska. . . . Aha! . . . okrožni sodnik je domačin. Ta bi se gotovo prišel pokazat v domačo vas. Razen tega je ravno prav star, brez dvoma bo napravil dober vtis. Zdaj pa še, kdaj naj bi na-

pravili to reč. Najlepše bi bilo seveda v nedeljo, ko ni dela na polju . . . ampak v nedeljo bodo vsi pri maši . . . V ponedeljek gasilska seja, v torek balinarska . . . v sredo — bi šlo. Torej v sredo.

Dvorana gasilskega doma je bila nabito polna — po zaslugi vaškega bobnarja — ko je predavatelj stopil na stol in pričel. Kot je bil predsednik pričakoval, je napravil dober vtis na občinstvo. Govoril je lepo in učeno. Pravil je o odmiranju države, o družbeni in privatni lastnini, o rotaciji, samoupravljanju itd., vmes pa je mešal zapletene in učene besede, ki jih še tisti v prvi vrsti niso povsem razumeli.

Njegovo govorjenje je na poslušalce vplivalo zelo prijetno. Ženske v zadnjih vrstah so izvlekle pletenje, moški v sredi so dremali, v prvi vrsti so prikrito zehali. Predavatelj je stal k sreči na visokem, pa tega blagodejnega učinka ni opazil.

Po predavanju je bil na vrsti kratek odmor, nato pa vprašanja poslušalcev. Zdaj šele je prišla do veljave aktivnost vaščanov. Najperj se je vzdignil starejši možak:

"Tovariši," je pričel, "to, kar bom vprašal, ni nova stvar, pravzaprav je zelo stara. Zanima me namreč, kdaj bo naša vas dobila vodovod."

Nato je zgovorno dokazoval, kako lepa stvar je vodovod in zaključil:

"Tovariši, sprašujem se, kdo je odgovoren za to, da še nimamo vodovoda!"

Za njim se je zvrstila še kopica govornikov, ki so se vsi vneto zavzemali za svoje predloge in se spraševali, zakaj to in to še ni opravljeno. Tako je bilo govora o davkih, ki da so visoki, o stanovanjski tistiki, ki da je velika (razpravljaj učitelj), o zanemarjenih straniščih, ki da so v sramoto lastnikom in celemu okraju (razpravljaj predsednik turističnega društva) in še o vrsti zanimivih in koristnih stvari.

Predavatelj je bil kar presenečen nad to ploho vprašanj, bilo je videti, kot da vprašanj sploh ni pričakoval; najbrž je menil, da je v predavanju vse jasno povedal, in da mu lahko verjamejo. Lahko bi rekli, da je nekoliko izgubil ravnotežje. Toda s pomočjo predsednika se je kmalu znašel in z združenimi moči sta odgovorila vesm (toliko laže, ker je predsednik to pot poslušal ista vprašanja že sedemintrideset).

No, konec koncev se je razprava lepo končala saj je trajala debele tri ure, da ne govorimo o odmoru in neuradnem podaljškju pri "Jelenu".

Island Bend. — Bila je sobota zjutraj 22. junija. Zrak je bil mučno težak, pihal je viharni veter. Še danes ne razumem, zakaj ni začelo snežiti.

Pravkar sem prišel od zajtrka, ko je sirena divje zatulila. Iz barake "H" se je dvigal silen dim. V njej je bilo prostora za kakih 40 samcev. Le še trenutek in že so stavbo do kraja objeli plameni. S krikom so možje skakali skozi okno. Kdor je bil bliže vrat, je z napol polnim kovčkom pritekel ven, drugi so v blazni stiski snemali halje z žeblija. Največ je bilo takih, ki so se v sami pižami tresli sredi zime.

"Franca ni, Franca, ni!" smo se v smrtni grozi spogledali Slovenci. Vedeli smo, da je spal v H baraki. Pozno ponoči se je vrnil s trudapolega dela, potem pa — v strašnem ognju zasnal za vselej. Ves naš trud za njegovo rešitev je bil zaman.

Truplo pokojnega Franceta Sedmaka smo naslednji torek v Coomi položili k večnemu počitku. Tak, kot je vedno bil, veselo dobre narave, nam bo vsem dolgo ostal v spominu.

Za lep pogreb in mašo zadušnico se zahvaljujemo našemu neutrudnemu p. Odilu, ki je s krepko besedo globoko ganil srca navzočih. Hvala tudi rojakom, ki so domala vsi do enega v združenih molitvi izkazali zadnjo čast rajnemu. V imenu Slovencev Island Benda izrekam Sedmakovi materi ob tragični izgubi sina globoko sožalje. Enako sorodnikom, posebno Tomšičevim, ki so prihitali iz Sydneya po tako žalostno zadnje slovo, — **Ivan Legiša.**

Drugo jutro si je predsednik zadovoljno pomel roke in napisal poročilo:

"Dragi tovariši z občinskega odbora!

Sporočam vam, da smo razpravo o predosnutku ustave zelo uspešno izpeljali. Predavanje je bilo odlično, vprašanj obilo, bila pa so tako kvalitetna, da na nekatera sam tovariš predavatelj ni znal precej odgovoriti. Vse skupaj je trajalo tri ure in petnajst minut in lahko rečemo, da je bila razprava res vzorna. Mislim, da smo s tem opravili svojo dolžnost.

S tovariškimi pozdravi predsednik krajevnega odbora SZDL"

A. Novak

Misli, July, 1963

Pascoe Vale. — Lepo poroko s sv. mašo smo imeli v cerkvi sv. Jožefa v Bruswicku. Ženim in nevesta sta bila Karlo Meterc in Regina Zorjan. Dne 22. junija sta si obljubila zakonsko zvestobo in p. Bazilij je njuno zvezo potrdil s poročnim blagoslovom. Med lepim nagovorom je povedal, da je malo poprej prejel pismo od Karlove mame z Gorenjskega s prošnjo, naj on v njenem imenu še posebej pokriža sina in njegovo nevesto, ko sama ne more biti navzoča pri poroki. Ginljivo je bilo, ko je pater izpolnil materino naročilo in oba slovesno pokrižal. Vsi pričujoči smo občudovali lepi domislek skrbne slovenske matere. Zares lep zgled materinske ljubezni! Tudi mi izrekamo novoporočencema najlepše čestitke, jaz pa še posebno ženinu kot svemu dragemu prijatelju.

Pred dobrim tednom sem prejel magnetofonski trak od radia v Celovcu, ki je na njem posneta oddaja naših velikonočnih voščil in pozdravov v domovino. Kdor bi rad slišal, naj se zgleda pri meni. Oddaja je zelo lepo sestavljena in je ginljivo poslušati prijazno napovedovalko, ko topla voščila izročajo etru za drage v domovini. To je bilo že drugič, da smo si melbournski rojaki vzeli celo uro na celoveškem radiu in oddaji dali ime: MELBOURNE POZDRAVLJA. Doma so teh pozdravov zelo veseli. Med velikonočnimi voščilci je bil tudi naš Baragov dom in Slomškova šola in posebej je bila omenjena kapelica Marije Pomagaj — Avstralske Brezje. Verjetno bomo sestavili podobno oddajo tudi za naslednje praznike. Lep pozdrav vsem! — **Mirko Cuderman.**

Snažne lepe sobe z vso postrežbo za izletnike,
kopalce, letoviškarje.

"BLUE WATERS"

gostišče med Sydneyem in Palm Beachem
Izborna kuhinja, bus pred poslopjem,
do prodajalen 3 minute.

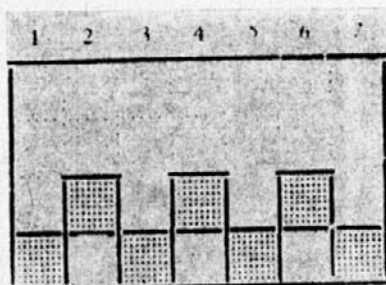
1687 Pittwater Road, Mona Vale.

Tel. XX 3626

Priporoča se H. Stanojkovič

NOVE UGANKE

1. Ime slov. pisatelja

Išči ga v pikčastih kvadratih od leve na desno. Poprej pa moraš v vse kvadrate vstaviti besede po štiri črke (samo navpično):

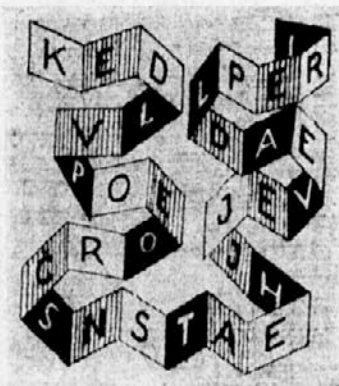
1 dečkovo ime — 2 gora blizu Ljubljane — 3 druga beseda za poklic — 4 cvete na vrtu — 5 nad njim so navadno vrata — 6 hudiman — 7 škoda.

2. Ni daleč

Ni bil, ne bo, je pa,
povsod ga vsak pozna.
Da najdeš mu ime,
besedi vjemi dve!

3. Črke na zvitem traku

Preberi! Začni s K, naprej si pa sam pomagaj!

4. Čudna naloga

(Franc Koren)

Oče je rekel sinu: Stopi v klet in vzemi tam, kjer ni, pa deni tja, kjer je. — Kaj je sin nato storil?

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

£ 2-10-0: A.J.; £ 2-0-0: Franc Kovačič; £1-10-0 Tilka Širca;

£ 1-0-0: I.Z., Anton Hercog, Leopold Slokar, Anton Vrh, Ludvik Tušek, Stanko Kolarič, Jože Mravljak, Petrina Pavlič, Jože Ficko, Vinka Markovski, Vincenc Štolfa, Stanislav Bec, Štefka Fretze;

£ 0-10-0: Helena Dolinar, Hilda Liubessi, Francika Anžin, Andrej Zrim, Jos. Zupančič, Edi Tomazič, Jože Konšak, Marija Ferfolja, Velimir Potnik, Angel Čargo, Angela Medjites, Ivan Vesel, Marija Slokar.

Pa še in še: Iskrena hvala in Bog povrni!

OPOMIN MNOGIM: O B N O V I T E N A R O Č N I N O !

Polovica leta je za nami, šele polovica naročnine je pri nas! Prav zares in skoraj do pike res!

VENDAR: nič hudega, nič nejevolje, nič zabavljanja! Samo to naj bo povedano: Vsega denarja naenkrat tako ali tako ne moremo porabiti . . . da je le vsak mesec za sproti. Doslej je bilo — ali bo še zanaprej tako?

NIČ HUDEGA pod pogojem, da se bo druga polovica naročnikov v drugi polovici leta zganila in poslala — pa na SKLAD ne pozabila!

ČE PA NE BO TAKO — bo začelo biti — hudo!

ADVOKAT — SOLICITOR

I.S.D. RAKIN

141 William St., Kings Cross

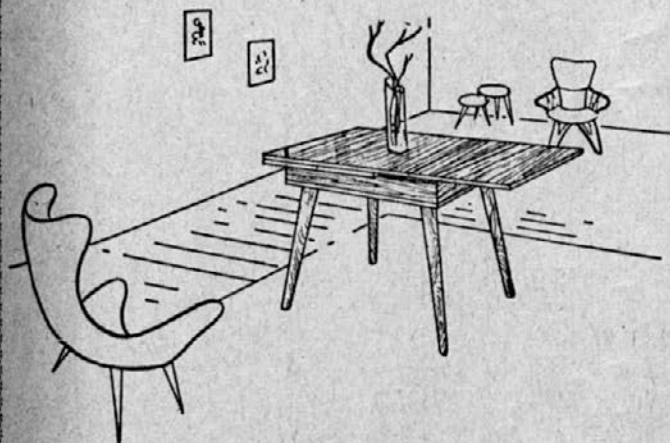
Tel. 31-56-32

Strokovnjak za jugoslovansko pravo,
svetovalec v vseh zadevah.

Stranke sprejemam vsak dan od 8 — 6,
ob sobotah in nedeljah od 8 — 12

HOLROYD FURNITURE CO.,
403 GUILDFORD ROAD, GUILDFORD

BOGATA IZBIRA:

Jedilne sobe
Ure vseh vrst
Spalne sobe
Televizijski in tračni aparati
Igrače vseh vrst
Namizni prti in prtiči
Aparati za britje in striženje

Aparati hladilni in sušilni
Linoleji vseh vrst
Božje slike in kipi
Importirane brušene vaze
Naslonjači in ležalni stoli

POPUST IN LAHKI POGOJI ZA ODPLA-
CEVANJE NA OBROKE.

REDNA POSTREŽBA, POPOLNO ZADO-
VOLJSTVO.

KADAR KUPUJETE POHIŠTVO, OBRNI-
TE SE NA NAS

Tel.: 632-9951

Preproge in zavese
Otroške postelje in vozički
Radijski in gramofonski aparati
Sprejemne in samske sobe
Električni lustri in svetilke
Kuhinjske omare, mize in stoli

BREZPLAČNA ZDRAVNIŠKA POMOČ IMIGRANTOM

MIGRANT MEDICAL CENTRE, KINGS CROSS, SYDNEY
37 DARLINGHURST ROAD — Telefon 35-46-88

M.M.C. se je ustanovil pred 2 letoma z namenom, da oboleli imigrantje, ki ne obvladajo dobro angleščine, dobe zdravniško pomoč v jeziku, ki ga razumejo — brezplačno. Doslej se je

poluzilo naše pomoči že okoli 2,000 bolnikov. Lepo število zdravnikov-spezialistov žrtvuje svoj čas in trud v ta blagi namen.

ZDRAVNIŠKE URE SO:

Ponedeljek: 12:30 — 2 pop. kožne in spolne bolezni;

3 — 4 pop. ženske bolezni in nosečnostna obolenja;

Torek: 12 — 2 pop. revmatična obolenja;

2 — 3 pop. ženske bolezni in nosečnostna obolenja;

Sreda: 10 dop. do 12 bolezni v nosu, vratu in ušesih;

3 — 4 pop. živčna obolenja.

Četrtek: 9 dop. — 11 očesna obolenja;

1:30 pop. — 3 kirurgija in splošni zdravniški pregledi.

KAKO SE DOMENITI ZA SREČANJE Z ZDRAVNIKOM ?

Pokliči po telefonu. Oglasila se bo tajnica, ki je na mestu do 10. dop. do 5. pop. vse dni od ponedeljka do petka. Povej, za kakšno bolezen

gre in v katerega jeziku bi želel govoriti. Povedala ti bo, kdaj pride. (Kliče lahko kdo drug za te in se dogovori.)

Ročna ne bo, hvaležno pa Centre sprejema prostovolje darove, tudi najmanjše. Tel.: 35-46-88

Dr. J. KOCE

Tel. 28-2311
87-3854

G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.
(196 William St., Perth, W.A.)

Tel. 28-2311
87-3854

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREZBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDAJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJSNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRIČEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moneur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

STANISLAV FRANK CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S. A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO — BRZINA —
SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA.